

**PROGRAM
HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO
ROZVOJA OBCE LIETAVA
NA ROKY 2012 – 2022**

OBSAH

Úvod	4
ANALYTICKO-STRATEGICKÁ ČASŤ	6
1 Východiská a podklady	6
1.1 Vymedzenie a charakteristika riešeného územia	6
1.2 Proces prípravy a tvorby PHSR	6
2 Audit územia	7
2.1 Geografická charakteristika obce	7
2.2 Prírodné pomery	8
2.2.1 Abiotické pomery	8
2.2.2 Biotické pomery	9
2.3 Kultúrno-historická charakteristika obce	12
2.3.1 Stručná história obce	12
2.3.2 Symboly obce	13
2.3.3 Kultúrno-historické pamiatky a prírodné zaujímavosti	13
2.3.4 Významní predstavitelia obce	15
2.3.5 Kultúra a spoločenský život	15
2.4 Sociálno-ekonomická charakteristika obce	16
2.4.1 Obyvateľstvo	16
2.4.2 Domový a bytový fond	22
2.4.3 Školstvo	24
2.4.4 Telovýchova a šport	25
2.4.5 Zdravotníctvo a sociálna starostlivosť	26
2.4.6 Správa obce	26
2.4.7 Rozpočtové a majetkové pomery obce	26
2.4.8 Hospodárska základňa	28
2.4.9 Cestovný ruch	30
2.5 Charakteristika stavu vybavenosti a obsluhy územia obce	31
2.5.1 Dopravný systém	31
2.5.2 Zásobovanie vodou	31
2.5.3 Kanalizácia	32
2.5.4 Zásobovanie elektrickou energiou (Elektrifikácia)	32
2.5.5 Zásobovanie plynom a teplom (Plynofikácia)	32
2.5.6 Telekomunikačné služby	32
2.5.7 Odpadové hospodárstvo	33

2.6	Životné prostredie a chránené územia	34
3	Analýza situácie v obci	35
3.1	Dotazníkový prieskum.....	35
3.2	SWOT analýza	41
3.3	Strom problémov obce.....	48
3.4	Väzby na stratégie ŽSK.....	49
4	Stratégia rozvoja	53
4.1	Vízia	53
4.2	Rozvojový potenciál.....	53
4.3	Podmienky trvaloudržateľného rozvoja obce	54
4.4	Ciele a priority	55
	PROGRAMOVÁ ČASŤ.....	57
5	Implementačný rámec	58
	Zoznam použitej literatúry.....	67
	Zoznam internetových zdrojov	67
	Zoznam tabuliek	67
	Zoznam grafov	68
	Zoznam obrázkov	68
	Zoznam príloh.....	68

ÚVOD

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja (ďalej PHSR) obce Lietava s výhľadom do roku 2022 je strednodobým strategickým dokumentom, ktorý na základe analýzy hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce stanovuje jeho strategické ciele a priority.

V rámci reformy štátnej správy vysokú mieru kompetencií a s tým aj vyššiu zodpovednosť za všeobecný rozvoj obce získala miestna samospráva. Vychádzajúc z týchto reformných zmien, z praktických potrieb zabezpečenia finančných zdrojov a z potreby riadiť ekonomicko-sociálny rozvoj obce. Je potrebné, aby obec mala k dispozícii tieto plánovacie dokumenty: Územný plán a Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja (PHSR). Obec Lietava už má vypracovaný a schválený Územný plán s tromi doplnkami.

Zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja § 8 definuje PHSR nasledovne:

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce je strednodobý rozvojový dokument, ktorý je vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v národnej stratégii a zohľadňuje ciele a priority ustanovené v programe hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja vyššieho územného celku, na území ktorého sa obec nachádza, a je vypracovaný podľa záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie obce.

Dokument Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Lietava je prostriedkom na napĺňanie vízie ďalšieho smerovania obce. V rozhodujúcej miere odzrkadľuje záujmy občanov, vytvára priestor pre riešenie ekonomických, sociálnych, kultúrnych a environmentálnych problémov obce v súlade s ďalšími koncepciami Vyššieho územného celku Žilinského samosprávneho kraja, mikroregiónu Rajeckej doliny, so záujmami ochrany životného prostredia a kultúrneho dedičstva. Je to program cielených opatrení, navrhnutý pre oživenie sociálneho, ekonomického a kultúrneho rastu obce.

PHSR je otvoreným dokumentom zabezpečujúcim kontinuitu rozvoja obce, ktorý sa podľa vopred stanovených pravidiel môže upravovať, dopĺňať a aktualizovať. PHSR je zároveň kompatibilný s programovými dokumentmi vypracovanými na národnej a regionálnej úrovni. Predstavuje ich Národný strategický referenčný rámec na roky 2007-2013 a jeho operačné programy, PHSR Žilinského samosprávneho kraja, Koncepcia rozvoja cestovného ruchu ŽSK a ďalšie koncepčné materiály programovacieho charakteru pripravované na národnej a regionálnej úrovni.

Legislatívne zázemie

Potreba vypracovania a prijatia PHSR vychádza z príslušných legislatívnych noriem - Zákona č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a VÚC. Vo svojom článku I par. 2 zahŕňa úlohu vykonávania stratégie regionálneho rozvoja a vypracovania programov hospodárskeho a sociálneho rozvoja. Na tento zákon nadväzuje Zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja, ktorý stanovuje štruktúru PHSR obce.

Zákon o podpore regionálneho rozvoja 539/2008 – 1 § 12 – *Obec vo svojej pôsobnosti na účely podpory regionálneho rozvoja... zabezpečuje a koordinuje vypracovanie a realizáciu programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce, pravidelne ho monitoruje a každoročne vyhodnocuje jeho plnenie, zabezpečuje súlad programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce s územnoplánovacou dokumentáciou, ak jej spracovanie vyžaduje osobitný predpis.*

Na základe Zákona o podpore regionálneho rozvoja PHSR pozostáva z analyticko-strategickej časti a programovej časti.

Analyticko-strategická časť obsahuje najmä súhrnnú geografickú, kultúrno-historickú a sociálno-ekonomickú charakteristiku obce, charakteristiku stavu vybavenosti a obsluhy územia, hodnotenie a analýzu hospodárskej, sociálnej, environmentálnej, kultúrnej situácie, analýzu väzieb strategických dokumentov v oblasti regionálneho rozvoja na územie obce, určenie rozvojového potenciálu a limitov rozvoja územia, definovanie podmienok udržateľného rozvoja obce, analýzu finančných potrieb a stratégiu rozvoja obce pri zohľadnení jej vnútorných špecifik, ktorá určí hlavné smery, priority a ciele rozvoja.

Programová časť obsahuje zoznam opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie PHSR obce, inštitucionálne a organizačné zabezpečenie, finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, systém monitorovania a hodnotenia plnenia PHSR obce s ustanovením merateľných ukazovateľov, časový harmonogram realizácie PHSR obce.

Význam a využitie PHSR obce

Vypracovaný plánovací dokument rešpektuje zásady regionálnej politiky vlády Slovenskej republiky a princípy regionálnej politiky Európskej únie zakotvené najmä v nariadení Rady (ES) č. 1260/1999 (nariadenie o štrukturálnych fondoch). Predstavuje záväzný referenčný dokument, pomocou ktorého sa môže obec uchádzať o finančné prostriedky z európskych a národných verejných fondov podporujúcich komplexný rozvoj založený na princípe trvalej udržateľnosti. PHSR zároveň umožňuje obci koncepčné a plánovité riadenie, spolufinancovanie rozvojových projektov i vlastných investičných a iných aktivít, prípadne aktivít financovaných zo zdrojov súkromných investorov. Prehľadné usporiadanie rozvojových zámerov do podoby programu rozvoja umožní obci zorientovať sa v škále dostupných podporných zdrojov, ako aj podmienok sprevádzajúcich získanie týchto zdrojov.

Keďže PHSR vzniká v súčinnosti s názormi, potrebami a prioritami vyjadrenými obecnou komunitou, stáva sa z krátkodobého a strednodobého hľadiska rozvoja základným zastrešujúcim územným plánovacím dokumentom vo všetkých oblastiach hospodársko-spoločenského života obce.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja sa chápe ako *živý dokument reagujúci na potrebné zmeny* zapríčinené vnútornými alebo vonkajšími faktormi, a preto sa predpokladajú aj jeho *tvorivé dodatky, inovácie a aktualizácie*. Zároveň je však potrebné, aby obec účelovo nezľavovala z rozvojových princíпов a hodnôt a udržala si napĺňanie svojej vízie a stanovených strategických cieľov v čo najširšom meradle.

ANALYTICKO-STRATEGICKÁ ČASŤ

1 VÝCHODISKÁ A PODKLADY

1.1 Vymedzenie a charakteristika riešeného územia

Obec Lietava z hľadiska územno-správneho členenia patrí do okresu Žilina a Žilinského samosprávneho kraja. Katastrálne územie obce má rozlohu 10,8 km². Súčasťou obce je miestna časť Lietava - Majer a obec Lietavská Závadka, pričlenená k obci Lietava v roku 1960. Lietavská Závadka je vzdialená od Lietavy 4 km. Obec je členom Regiónu Beskydy a Mikroregiónu Rajecká dolina. Z hľadiska kategorizácie územno-štatistickej jednotky EUROSTAT vystupuje ako úroveň NUTS V.

1.2 Proces prípravy a tvorby PHSR

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja (PHSR) obce má charakter strategického strednodobého až dlhodobého rozvojového dokumentu. PHSR obce Lietava predstavuje výsledok celospoločenského konsenzu všetkých skupín obyvateľstva, podnikateľských subjektov, inštitúcií a samosprávnych orgánov na úrovni obce. Je nositeľom rozvojovej politiky obce, predstavy jej vedenia a obyvateľov o budúcnosti. Obec v podobe PHSR získava nástroj na proaktívne riadenie rozvoja, založené na iniciovaní potrebných a žiaducich zmien. Prostredníctvom vypracovania PHSR dáva obec najavo záujem o svoju budúcnosť ako aj o budúcnosť svojich obyvateľov a súčasne tým preberá na seba zodpovednosť za ďalší rozvoj.

Program súčasne zohľadňuje závery uvádzané v centrálnych plánovacích dokumentoch a koncepciách rozvoja Žilinského samosprávneho kraja, ktoré sa dotýkajú tohto mikroregiónu. Vypracovaním programu spĺňa obec jeden zo základných princípov regionálnej politiky EÚ – princíp programovania.

Proces prípravy a tvorby PHSR pozostával z viacerých časových etáp. Na začiatku bola zriadená komisia tvorená odborníkmi, pracovníkmi obecného úradu a predstaviteľmi subjektov pôsobiacich v obci. Počas rokovania komisia dospela k určitej vízií, ako by mala obec vyzerat' o 5-10 rokov. Aby sa naplnila predstava, bolo nevyhnutné v následných krokoch získať faktografický materiál, analytické údaje a zmonitorovať súčasný stav. Občania mali možnosť zúčastniť sa anonymného prieskumu zameraného na zistenie ich individuálnych názorov, potrieb a predstáv. Po vyhodnotení výsledkov prieskumu bol následným krokom audit súčasného stavu hospodársko-spoločenského života obce, majetkových pomerov, doterajších investičných aktivít, problematických oblastí, neriešených konkrétnych problémov, stav infraštruktúry, školstva, kultúry, cestovného ruchu, ekológie a životného prostredia. Výsledkom auditu bolo zostavenie SWOT analýzy a stromu problémov.

Výsledky auditu územia a vykonaného prieskumu sa porovnávali s víziou a predstavami odbornej komisie. Na ďalších zasadnutiach komisia zostavila potrebné priority zmien vo všetkých oblastiach hospodársko-spoločenského života obce a stanovili sa strategické ciele.

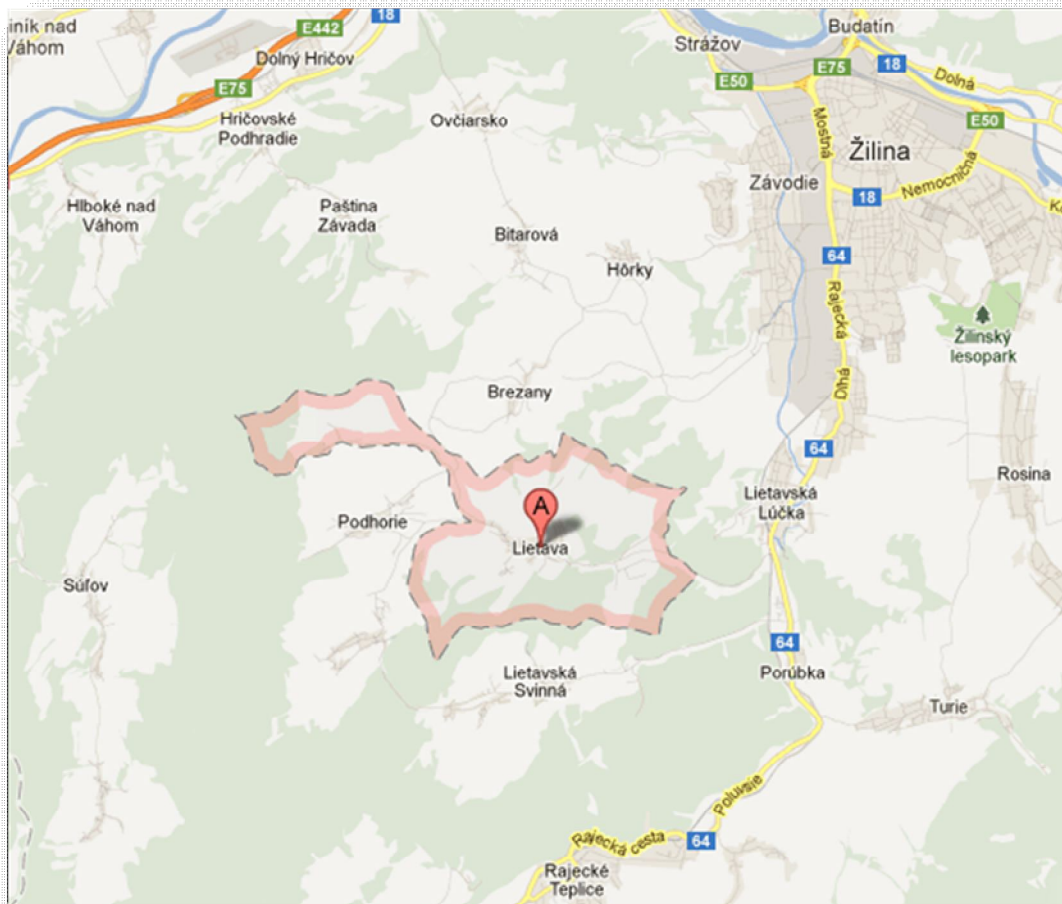
Pri spracúvaní analytických záverov sa okrem odpovedí z prieskumu názorov občanov využili aj písomné archívne, dokumentačné a publikačné materiály, súčasné štatistické údaje a hospodárske výsledky, ktoré určitým spôsobom objasňujú alebo poskytujú informácie z doterajšieho vývoja obce.

2 AUDIT ÚZEMIA

2.1 Geografická charakteristika obce

Obec Lietava leží na severozápadnom Slovensku v juhozápadnej časti Žilinskej kotliny v nadmorskej výške 429 m. Patrí do okresu Žilina, Žilinského samosprávneho kraja a regiónu Horné Považie. Od krajského mesta Žiliny je vzdialená cca 12 km juhozápadne. Územie obce má rozlohu 10,8 km² a počet obyvateľov 1408 (k 17.5.2012). Kataster obce susedí s k.ú. Peklina, Brezany, Podhorie, Babkov, Lietavská Svinná, Lietavská Lúčka, Bánová.

Obrázok 1 Poloha obce

Z geografického hľadiska sa obec Lietava člení na tri základné časti – **Lietavu**, **Lietavskú Závadku** a **Lietavu – Majer** a ďalšie miestne lokality: Mišárovci, Široká dolina, Proskovec, Pod zámkom, Pavlové, Pod Babou, Pod Smrekom, Vyše majera, Zálužie, Starý majer, Prúty, Pod Drienovicou, Stráň, Španilán, Urbanov, Slatina, Urbanové, Zádrienčie, Dúbravy, Kalinové, Pod krížom, Kubačka, Grečnárska dolina, Pod hájom, Smriečie, Proti háju, Prvá dolina, Osičná, Šiškovce, Za ploty, Nad Jakšou, Nad záhrady, Kopanice, Pod Pažitie, Dolinky, Obrazná, Periská, Diel, Pri mlyne, Klíny, Na skálie, Pod skálie, Mraznice,

Farská dolina, Vášek, Okruhlica, Pastovníky, Jamy, Pod hradom, Za holým vŕškom, Zádriiončie, Hlboč, Malchovica, Hôrka, Priečne, Kopanic, Háj. Obec má charakter potočnej radovej dediny.

2.2 Prírodné pomery

Krajinná štruktúra:

„Pod krajinnou štruktúrou sa rozumie horizontálne a vertikálne usporiadanie vlastností krajinných prvkov, ktoré sa pôsobením diferenciacných činiteľov špecificky kombinujú na určitom priestore, čím vytvárajú rôzny krajinnokoekologický potenciál na využívanie.“ (KÚRS 2001)

Základné prvky súčasnej krajinej štruktúry územia Lietavy tvoria:

- lesná vegetácia (prirodzené, poloprirodzené lesné porasty i smrekové monokultúry)
- nelesná drevinová vegetácia (kroviny, stromoradia, vegetácia záhrad a pod.)
- trvalé trávne porasty (extenzívne až polointenzívne využívané pasienky a lúčne porasty)
- orná pôda (malobloková i veľkobloková)
- mozaikové štruktúry (striedanie jednotlivých štruktúr – nelesnej drevinovej vegetácie, pasienkov)
- vodné toky a plochy (brehové porasty tokov, jazierko)
- prvky bez vegetácie (skaly, hrad, sídelné útvary)

2.2.1 Abiotické pomery

Geologická stavba územia

Katastrálne územie Lietava sa nachádza v celku Súľovské vrchy. Súľovské vrchy sú malým horským celkom v severozápadnej časti Fatransko-tatranskej oblasti medzi údolím Rajčianky a Váhom medzi mestami Žilina, Považská Bystrica a Rajec. Sú súčasťou CHKO Strážovské vrchy. Delia sa na tri podcelky: Skalky, Súľovské skaly a Manínsku vrchovinu.

Územie k.ú. Lietava je tvorené týmito jednotkami:

- Vrchná krieda a paleogén vnútorných Karpát:
- pieskovce, vápnité ílovce - flyš (hutianske a zuberské súvrstvie), prevaha zlepcov (šambronské vrstvy), lutét - oligocén,
 - zlepenec, pieskovce, vápence, brekcie (borovské súvrstvie), lutét - priabón.

Klimatické pomery

Podnebie v Lietavskej doline je mierne vnútrozemské. Miestami silnejšie členitý reliéf vápencových a pieskovcových pohorí so skalnými útvarmi, roklinami podmieňuje rýchlu zmenu teploty a vlhkosti. Najteplejšími mesiacmi sú jún, júl – až do polovice augusta. Najchladnejšími mesiacmi sú december a január. Snehová prikrývka môže dosahovať až 50 cm. V hornatejších severných častiach doliny prevláda jasné a slnečné počasie, do južnejších

častí zasahuje hmla typická pre Žilinskú kotlinu. Najjasnejšie slnečné počasie býva v Lietavskej Závadke.

Územie Lietavy spadá do klimatických okrskov:

- okrskok mierne chladný, klimatické znaky – júl ≥ 12 °C až < 16 °C
- okrskok mierne teplý, vlhký, vrchovinový júl ≥ 16 °C

Priemerná teplota vzduchu v januári je $- 4$ °C.

Priemerný úhrn zrážok

- Priemerný ročný úhrn zrážok v predmetnom území je cca 800 mm, jedná sa o oblasť s výskytom hmiel.

Hydrogeologické pomery

- Kvantitatívna charakteristika prietochnosti a hydrologická produktivita je mierna až vysoká. Litologická charakteristika najvýznamnejšieho hydrogeologického kolektora – zlepenca, sliene, slienité vápence.

Hlavné hydrologické regióny

Hlavnými hydrologickými regiónmi predmetného územia sú:

- paleogén a kvartér časti Žilinskej kotliny a východného okraja Súľovských vrchov,
- paleogén a mezozoikum bradlového pásma Súľovských vrchov a Podmanínskej pahorkatiny.

Určujúcim typom priepustnosti je medzizrnová priepustnosť a krasová a krasovo – puklinová priepustnosť

Zrinitosť pôdy

Pôdy sú piesčito-hlinité až ílovito-hlinité.

2.2.2 Biotické pomery

Rastlinstvo

Lietavská dolina je v súčasnosti zväčša odlesnená a tvoria ju polia, lúky a pasienky. Na vyšších a suchších miestach rastú stromy ako jaseň, javor, dub, buk, breza, smrek a jedľa. Nachádza sa tu aj vzácna jedľa biela, viac druhov borovíc (čierna, limba, sosna). Vyskytuje sa tu aj smrek opadavý a borievka obyčajná. Mokrejšie územie lemujú jelše, víby a topole. Pri potokoch a rieke Lietavka kvitne záružlie močiarna a blyskáč jarný, na stráňach zasa prvosienka jarná. Na rúbaniskách možno nájsť jahody, huby, maliny a černice. Vzácne sú aj rôzne druhy lúčnych kvetov – jasienska obyčajná, bleduľa jarná, klinček kopcový, poniklec veľkokvetý, pečeňovník trojletočný, veternica hájna, iskiernik zlatožltý, skalničník obyčajný, d'atelina lúčna, fialka lesná, nezábudka lesná, konvalinka obyčajná, šalvia hájna, materina dúška, králik biely a iné. Z liečivých bylín tu rastie podbeľ liečivý, žihľava dvojdomá, repík obyčajný, baza biela, púpava jarná a ďalšie.

Podľa fyto geografického členenia územia Slovenskej republiky patrí predmetné územie do oblasti západokarpatskej flóry (*Carpathicum occidentale*), obvodu predkarpatskej flóry (*Praecarpathicum*), do celku Strážovské vrchy.

Podľa potenciálnej vegetácie sa v území vyskytujú:

- bukové lesy vápnomilné,
- lužné lesy podhorské a horské,
- dubové nátržníkové lesy,
- dubovo-hrabové lesy lipové,
- bukovo-borovicové lesy a ostrevkové spoločenstvá,
- dubovo-hrabové lesy karpatské,
- bukové lesy kvetnaté.

Reálna vegetácia územia je tvorená prirodzenými, poloprirodzenými i antropicky ovplyvnenými lesnými porastmi, veľká časť územia je tvorená sekundárnymi spoločenstvami lúk a polointenzívne i extenzívne využívaných pasienkov, travinobylinnými spoločenstvami, xerothermnými spoločenstvami skalných biotopov, brehovými porastami tokov, záhradami, poliami a samotným intravilánom, časť aj ruderalizovanými plochami. Cennými v území sú i spoločenstvá mokradí. Územie je veľmi cenné z hľadiska biodiverzity.

Na území sa nachádzajú nasledujúce biotopy:

Biotopy európskeho významu

Pi5 Pionierske porasty zväzu *Alyso-Sedion albi* na plytkých karbonátových a bázických substrátoch

Vo2 Prirodzené eutrofné a mezotrofné stojaté vody s vegetáciou plávajúcich a/alebo ponorených cievnatých rastlín typu *Magnopotamion* alebo *Hydrocharion*

Br6 Brehové porasty deväťsilov

Kr2 Porasty borievky obyčajnej

Tr1 Suchomilné travinno-bylinné a krovinové porasty na vápnitom substráte

Tr1.1 Suchomilné travinno-bylinné a krovinové porasty na vápnitom substráte s významným výskytom druhov čeľade *Orchidaceae*

Tr5 Suché a dealpínske travinno-bylinné porasty

Lk1 Nížinné a podhorské kosné lúky

Lk5 Vysokobylinné spoločenstvá na vlhkých lúkach

Sk1 Karbonátové skalné steny so štrbinovou vegetáciou

Sk6 Nespevnené karbonátové skalné sutiny v montánnom až kolínnom stupni

Sk8 Nesprístupnené jaskynné útvary

Ls1.3 Jaseňovo-jelšové podhorské lužné lesy

Ls 4 Lipovo-javorové sutinové lesy

Ls 5.1 Bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy

Ls5.4 Vápnomilné bukové lesy

Ls 6.2 Reliktné vápnomilné borovicové a smrekovcové lesy

Biotopy národného významu

Kr8 Vřbové kroviny stojatých vôd

Tr6 Teplomilné lemy

Tr7 Mezofilné lemy

Lk3 Mezofilné pasienky a spásané lúky

Lk6 Podmáčané lúky horských a podhorských oblastí

Lk10 Vegetácia vysokých ostríc

Ls2.1 Dubovo-hrabové lesy karpatské

Ls2.3.2 Dubovo-hrabové lesy lipové

Ostatné biotopy

Br8 Bylinné brehové porasty tečúcich vôd

Kr7 Trnkové a lieskové kroviny

Lk11 Trstinové spoločenstvá mokradí (*Phragmition*)

X1 Rúbaniská s prevahou bylín a tráv

X3 Nitrofilná ruderalna vegetácia mimo sídel

X4 Teplomilná ruderalna vegetácia mimo sídel

X5 Úhory a extenzívne obhospodarované polia

X7 Intenzívne obhospodarované polia

X8 Porasty invázných neofytov

X9 Porasty nepôvodných drevín

X10 Porasty ruderalizovaných bahnitých brehov

Za najcennejšie z hľadiska ekologického možno pokladať biotopy pôvodných lesných spoločenstiev, biotopy skalných brál s výskytom suchomilných travinnobylinných spoločenstiev, mokrade, brehové porasty miestnych tokov, jazierko, lúčne a pasienkové spoločenstvá s krovitými porastmi.

Výskyt invázných druhov

Na území obce bol zistený nežiaduci výskyt invázných druhov rastlín, (niektoré z nich sa pestujú aj v záhradách): *Rhus typhina* (sumach pálkový), *Heracleum mantegazzianum* (boľševník obrovský), *Fallopia japonica* (krídlatka japonská), *Conyza canadensis* (turanec kanadský), *Solidago canadensis* (zlatobyľ kanadská), druhy rodu *Aster* (astra), *Stenactis annua* (hviezdnik ročný) a iné. K nim na ruderalných stanovištiach pristupujú druhy expanzívne, ako *Artemisia vulgaris* (palina pravá), *Tanacetum vulgare* (vrtič obyčajný), *Cirsium arvense* (pichliač roľný) a iné.

Chránené a ohrozené druhy

Na území Lietavy sa nachádzajú aj vzácne biotopy s výskytom chránených a ohrozených druhov rastlín, ako napr.:

Druhy európskeho významu:

Pulsatilla slavica (poniklec slovenský), *Pulsatilla subslavica* (poniklec prostredný)

Druhy národného významu

Amelanchier ovalis /muchovník vajcovitý/, *Cephalanthera rubra* /prilbovka červená/, *Dianthus praecox* /klinček včasný/, *Epipactis atrorubens* /kruštík tmavočervený/

Fumana procumbens /deväťorka rozprestretá/, *Gymnadenia conopsea* /päťprstnica obyčajná/, *Senecio umbrosus* /starček tňomilný/.

Živočíšstvo

Na biotopy lesov, skál, lúk a pasienkov, brehových porastov, vodných tokov a plôch, polí sú viazané typické karpatské druhy fauny. Živočíšstvo oblasti predstavujú prevažne druhy zóny listnatých lesov, menej stepného bezlesia.

Na lúkach, lesných porastoch a v konároch stromov v okolí žije veľké množstvo živočíchov. Z bezstavovcov sú to rôzne druhy hmyzu (mravce, čmeliaky, osy, lienky, modlivky), pestré druhy motýľov a iné drobné živočíchy. Nachádza sa tu veľa hrabošov, z plazov jašterica obyčajná, slepúchy a užovky, občas v skalných oblastiach vretenica. Pestrá je skupina vtákov – vrabec poľný, drozd obyčajný, d'ateľ čierny, sýkorka hôrna a sýkorka uhliarka, oriešok obyčajný, stehlík obyčajný, jastrab a myšiak hôrny, sova, lastovička obyčajná, bažant obyčajný, ojedinele aj bocian biely. V dostatočnom množstve sa tu nachádza poľovná zver: zajace, srnčia a jelenia zver, diviaky, daniele, líšky, kuny.

2.3 Kultúrno-historická charakteristika obce

2.3.1 Stručná história obce

Najstaršie doložené osídlenie na území dnešnej obce Lietava pochádza zo strednej doby bronzovej (asi 1500 – 700 r. pred n. l.). Vtedy žil na hradnom hrebeni ľud s tzv. lužickou kultúrou. Keramika nájdená v Lietavskej jaskyni a Farskej doline dokazuje i osídlenie v dobe železnej. Najstarší písomný záznam o Lietave ako osade pochádza z roku 1318, kedy toto územie patrilo veľmožovi Matúšovi Čákovovi Trenčianskemu. V rokoch 1332 až 1337 sa v starých listinách spomína „Plebanus de Liptua“, čiže farár z Lietavy. Z toho plynie, že už začiatkom 14. storočia bola v Lietave fara a teda určite aj osada tohto mena. Až v roku 1393 sa spomína „villa Lytva“ a roku 1395 „possesio Lytwa“. V oboch prípadoch sa o tejto osade hovorí ako o príslušenstve hradu Lietava.

Názov obce je doložený z roku 1300 ako Lytwa, z roku 1321 ako castrum Lethawa, z roku 1332 ako Liptua, z roku 1392 ako Letavia, z roku 1393 ako Lytwa, z roku 1397 ako Lietawa, z roku 1474 ako Lethawa, z roku 1598 ako Lethavka, z roku 1773 ako Lietava, maďarsky Ljetava, Zsolnalitva. Názov je odvodený od mena slovanskej bohyně mladosti a jari Lyty – Liety – Lady.

Obec patrila panstvu Lietava. V roku 1598 mala 21 domov, v roku 1720 mala 22 daňovníkov, v roku 1784 mala 52 domov, 56 rodín a 331 obyvateľov, v roku 1828 mala 38 domov a 372 obyvateľov. Hrad postavený po roku 1241 sa nepriamo spomína okolo roku 1300, priamo v roku 1321. Od konca 14. storočia patrila Sandzivojovi, kališskému palatínovi spolu s panstvom Lietava. Panstvo tvorili obce Lietava, Svinná, Nová Lehota, Babkov, Podhorie, Brezany, Hôrky, Bitarová, Ovčiarsko, Závodie, Strážov, Lalinok, Divina, Divinka, Bánová, Trnové, Višňové, Lietavská Lúčka, Šuja a Ďurčiná, v roku 1474 aj Stránske, Kónská, Rajecká Lesná, Jaseňové, Zbyňov, Malá Čierna, neskôr aj Rajecké Teplice a Rajec. Začiatkom 16. storočia boli zemepánmi Kostkovci, neskôr Thurzovci, v prvej polovici 17. storočia komposesorát. V rokoch 1870-1873 odkúpili väčšinu majetkov Popperovci. Hrad patrila svojou rozlohou medzi najväčšie na Slovensku a vo svojej dobe bol pokladaný za nedobytný. Po roku 1641 začal pustnúť, do roku 1760 bol v ňom archív, odvtedy opustený chátral. Pod hradom vzniklo podhradie, ktoré v roku 1828 malo 5 domov a 47 obyvateľov. Splynulo s Lietavou v polovici 19. storočia.

Časť obce Lietavská Závadka (bývalá Súnekova Závadka) – obec, ktorá sa spomína od roku 1393. Patrila panstvu Lietava, neskôr zemianskym rodinám Szunyogh-Sunekovcov, Maršovským. V roku 1598 mala 7 domov, v roku 1784 mala 15 domov, 20 rodín a 92 obyvateľov, v roku 1828 mala 17 domov a 132 obyvateľov. V roku 1960 bola obec pripojená k Lietave vzdialenej 4 km.

Obyvatelia Lietavy sa v minulosti zaoberali poľnohospodárstvom, chovom dobytky, najmä oviec, včelárstvom. Niektorí slúžili na hrade alebo pracovali v panskom majeri. Poľnohospodársky charakter si Lietava zachovala aj počas ČSR. Ani po vybudovaní priemyselných podnikov v Žiline a cementárne v Lietavskej Lúčke sa na tomto stave v Lietave nič nezmenilo, a to až do roku 1918.

Ako stavebný materiál sa pre stavbu rodinných domov a hospodárskych budov používal výlučne produkt rozsiahlych lesov – drevo. V Lietave sa stavali zrubové dvoj- až troj-priestorové prízemné domy, kryté slamou (tzv. „šúpky“). Strecha bola sedlová s valbou. Na hospodárskych budovách bývali štíty vypletané prútnami. Sypárne („sýpky“) sa tiež stavali zrubové, väčšinou podpivničené, omazané hlinou a zvonku obielené vápnom. Začiatkom 20. storočia sa začínajú budovať drevenice už aj so štvorcovým pôdorysom. Zemiaky si roľníci na zimu uskladňovali do studňovitých jám, krytých strieškou z dosiek, prípadne si ich ukladali do pivníc vykresaných do zlepencových skál.

2.3.2 Symboly obce

Erb Obce Lietava je trojfarebný tvorený bielym štítom s čiernou erbovou figúrou capa stojaceho na zelenej lúke obhrýzajúceho zelený strom. Pole je tvorené štítom s bielou tinktúrou, primárne znamenie tvorí čierny cap vo vztyčenom postoji v strednej pozícii erbu, sekundárne znamenie tvoria lúka, strom, krík a zelená tinktúra.

Vlajku Obce Lietava tvorí trojcípa zástava pozostávajúca z piatich častí – zelená, biela, čierna, biela a zelená.

Pečať Obce Lietava je okrúhleho tvaru, ktorú vyplňa erb Obce Lietava a po obvode kruhopis s textom OBEC LIETAVA.

2.3.3 Kultúrno-historické pamiatky a prírodné zaujímavosti

Najvýznamnejšou historickou dominantou na území obce je národná kultúrna pamiatka **Hrad Lietava**. Rozlohou patrí k najväčším hradom na Slovensku a vo svojej dobe sa považoval za nedobytný. Nachádza sa na strmom skalnom kopci Cibulník vo výške 635 m n. m. medzi obcami Lietava a Lietavská Svinná. Od severu a východu je chránený neprístupnými zrazmi skalných brál. Bol postavený na frekventovanej stredovekej križovatke „Jantárovej cesty“ a hradskej smerom na Súľovský hrad. Z Lietavského hradu je možné dovidieť až na Vrátnu dolinu v Terchovej, Kysuckú bránu, Javorníky, Súľovské vchry,

protiľahlé Skalky či Lúčanskú časť Malej Fatry. Hrad bol postavený v 1. polovici 13. storočia a plnil obrannú a vojenskú funkciu. Prvým majiteľom bola rodina Balaššovských. V roku 1318 už patril Matúšovi Čákovi Trenčianskemu. V roku 1360 kráľ Ľudovít I. dáva Lietavu do užívania Štefanovi Bebekovi, ktorého rod sa zaslúžil o to, že sa hrad stal pevnosťou. Na hrade sa vystriedalo mnoho majiteľov: kráľ Žigmund, Pavol z Kiniže, rod Zápoľských, Mikuláš Kostka – český šľachtic, Sadzivoj – poľský šľachtic a Thurzovci. Od konca 17. storočia už nie je obývaný. V 18. storočí boli z dôvodu krádeží prevezené všetky archívne materiály spolu so zariadením na Oravský zámok. Lietavský hrad ostal odvtedy opustený a nikto sa oň nestaral. V súčasnosti sa o jeho zachovanie, zakonzervovanie snaží Združenie na záchranu Lietavského hradu.

Obrázok 2 Lietavský hrad

Románsko-gotický kostol Povýšenia sv. Kríža, obohnaný kruhovitou stavbou, pochádza z 15. storočia. Ide o najstaršiu budovu v obci. Najstaršou pamiatkou je drevená lavica z roku 1666, ktorá má na zadnej strane olejomaľbu. V súčasnosti je lavica exponátom Považského múzea v Budatíne. Zachoval sa barokový drevený vyrezávaný oltár. Z Lietavského hradu bol do kostola prenesený známy „Lietavský obraz“ znázorňujúci výjav ako Tatári zhadzujú do priepasti nahé osoby, o ktorom hovorí známa povesť. V 1. polovici 20. storočia bol obraz poškodený a údajne spálený. Pri kostole sa nachádzajú „malý a veľký Pongrácovský náhrobník“.

Súbor príslušných budov pri dome č. 148. Zachovalá sypáreň a stroje na spracovanie obilia, drevená šopa – humno s potrebnými nástrojmi na gazdovstvo.

Prírodné zaujímavosti:

Stará lipa – za lietavským kostolom rastie mohutná asi 300 ročná lipa, ktorá má vo výške 2 metrov, obvod 538 cm.

Kamenné dvojkreslo Lietava – Majer – pochádza z roku 1788. Údajne ide o dielo talianskych kamenárov, ktoré vytesali, keď lámali kameň na stavbu budatínskeho mosta. Nachádzajú sa pod Majerským skálím.

Lietavské skálie – skalnaté bralo sa nachádza medzi Majerom a Lietavou. Na jeho temene sa nachádzal v období púchovskej kultúry menší hrádok opevnený drevenými palisádami. Zaujímavý je skalný objekt „Korytnačka“, asi 3 m vysoký podobajúci sa korytnačke vychádzajúcej z nory.

Lietavská jaskyňa – nachádza sa vo Farskej doline na jej východnej stráni v zlepencom masíve. Keramika nájdená v jaskyni dokazuje osídlenie v dobe železnej (700

– 400 r. pred n. l.). Rozmery jaskynného portálu sú: šírka 620 cm, výška 220 cm, dĺžka 850 cm.

„**Farský vršok**“ (skrátene nazývaný „Vršok“) s plochým, umelo zarovnaným vrcholom, na ktorom stál pravdepodobne v praveku malý, drevený hrádok. Podľa tu nájdených črepov hlinenej keramiky bolo to v dobe púchovskej kultúry (mladšia doba železná alebo laténska, 400 r. pred n. l. až začiatok n. l.). Podľa ústneho podania ešte v minulom storočí na temene tohto kopca stál altánok, v ktorom trávieli svoje voľné chvíle lietavskí duchovní.

2.3.4 Významní predstavitelia obce

JUDr. Vojtech Bukovinský (1916 - 1989) – rodák z Bitarovej, bývajúcí v Lietave, venoval sa jaskyniarstvu. V roku 1960 sa stal členom Speleologickej odbočky Slovenskej zemepisnej spoločnosti pri SAV. Pracoval na mnohých krasových lokalitách Malej Fatry, neskôr aj v Strážovských vrchoch. Publikoval viaceré odborné príspevky v rôznych periodikách, v roku 1957 mu vydali v martinskej Osvete publikáciu Žilina a Rajec. Zaoberal sa i históriou a archeológiou. Pracoval ako právnik vo viacerých organizáciách.

Anton Horecký (1783 - 1857) – rodák z Bitarovej, katolícky farár v Bytčici (1811 - 1820), potom v Lietave (1820 - 1850), nakoniec v Drážovciach (1850 - 1857). Podľa zachovaného rukopisu jeho básnickej skladby bol Horecký bernolákovec, nasledovník Jána Hollého.

V prvej polovici minulého storočia zavítali do Lietavy dve významné osobnosti vtedajšieho všeslovanského (panslovanského) hnutia. Prvým hosťom bol profesor slovanskej filológie na petrohrskej univerzite a člen Petrohrskej akadémie vied Izmail Ivanovic Sreznievskij, ktorý navštívil Lietavu v roku 1842. Druhou významnou osobnosťou bol slovenský revolucionár, spisovateľ a najbližší spolupracovník Ľudovíta Štúra - Jozef Miloslav Hurban, evanjelický farár v Hlbokom pri Senici, ktorý sa prišiel do Lietavy osobne zoznámiť s popredným slovenským buditeľom a vlastencom Antonom Horeckým, vtedajším lietavským farárom.

2.3.5 Kultúra a spoločenský život

Kultúrno-spoločenský život v obci sa realizuje prostredníctvom miestneho kultúrneho strediska, ktoré má svoje sídlo v Lietave v budove spoločnosti CooP Jednota, s. d. a v bývalej jednotriednej základnej a materskej škole v Lietavskej Závadke.

V kultúrnom stredisku je zriadené Múzeum regiónu Lietavskej doliny. Súčasťou múzea je pamätná izba s pamiatkami minulosti, súčasnosti, fotodokumentácia, poľovnícky kút, remeselná izba s funkčnými krosnami, výrobkami z ľanu, dreva, prútia, slamy, výšivky, recepty. Kultúrne stredisko je tiež pútnickým miestom Matúšovho kráľovstva a ponúka miestne suveníry pre návštevníkov.

V klubových priestoroch oživuje bohaté tradície z minulosti formou piesní i hraných scénok folklórna spevácka skupina Závadské ženy. Zbiera, zaznamenáva a reprodukuje starodávne regionálne piesne a zvyky. Svoje vystúpenia prezentuje v rámci celého Slovenska.

Obec v spolupráci s miestnymi organizáciami (základná škola, materská škola, farnosť Lietava, Slovenský červený kríž, športové kluby, folklórna skupina Závadské ženy, Zbor pre občianske záležitosti, spevácka skupina Quarteto) organizuje pre svojich občanov rôzne kultúrno-spoločenské a športové podujatia: Lietavské letné slávnosti, Uvítanie detí do života, Jánka vatra, Október mesiac úcty k starším – stretnutie pre dôchodcov, Sviatok sv. Mikuláša,

vianočné a novoročné zvyky, Stretnutie s držiteľmi Jánskeho plakety, Gospelový festival, stolnotenisový turnaj, Cesta rozprávkovým lesom, futbalové turnaje, stretnutie s predškólákmi.

Veľké kultúrno-spoločenské akcie sa organizujú v budove Jednoty, v sále s kapacitou 120 – 150 osôb, ktorú má obec v prenájme. Pre organizovanie kultúrno-spoločenských aktivít je k dispozícii aj sobášna miestnosť a zasadacia miestnosť v budove obecného úradu a športový areál pri základnej škole. Ďalšie spoločenské priestory budú k dispozícii na prenájom po rekonštrukcii budovy bývalej Jednoty v Lietavskej Závadke, ktorá je vo vlastníctve súkromnej osoby.

V obci sa nachádzajú dve obecné knižnice. Jedna je zriadená v budove obecného úradu Lietava, druhá v Lietavskej Závadke. Knižnica v Lietave je otvorená jedenkrát týždenne, v Lietavskej Závadke podľa požiadaviek občanov. Obecná knižnica spravuje spolu 5 769 knižných titulov a v súčasnosti eviduje 51 čitateľov. Množstvo kníh zozbierala obec do knižníc aj od miestnych obyvateľov. Do budúcnosti obec plánuje rozšíriť knižný fond o ďalšie zväzky. Vo februári 2012 bola v Miestnej knižnici v Lietave spustená prevádzka bezplatného prístupu na internet a k dispozícii sú dve počítačové zostavy. V knižnici sa v spolupráci so ZŠ Lietava a MŠ Lietava organizujú čitateľské stretnutia.

2.4 Sociálno-ekonomická charakteristika obce

2.4.1 Obyvateľstvo

Obec Lietava mala k 31.12.2011 1404 obyvateľov, z toho 676 mužov a 728 žien. Za posledných šesť rokov mal demografický vývoj v obci kolísavý trend. Najväčší počet obyvateľov 1450 obec evidovala v roku 2004. Najvyšší prírastok bol v obci zaznamenaný z roku 1999 na rok 2000. Za posledné tri roky sa počet obyvateľov postupne znižoval.

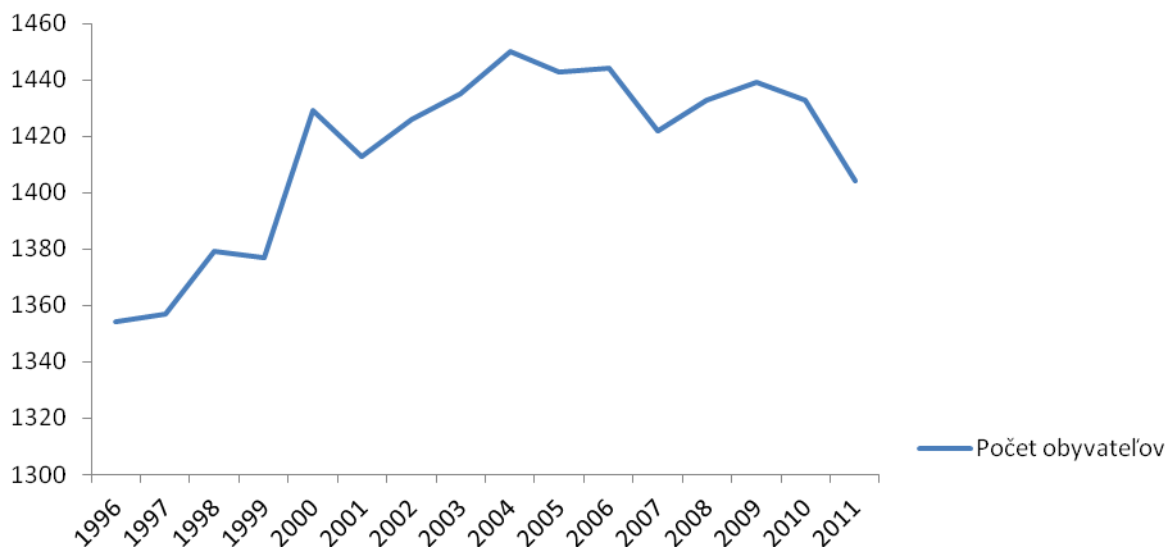
Tabuľka 1 Retrospektívny vývoj obyvateľov obce Lietava od roku 1996

Rok	Počet obyvateľov
1996	1354
1997	1357
1998	1379
1999	1377
2000	1429
2001	1413
2002	1426
2003	1435
2004	1450
2005	1443
2006	1444
2007	1422
2008	1433
2009	1439
2010	1433
2011	1404

Zdroj: Štatistický úrad SR

Graf 1 Retrospektívny vývoj obyvateľov obce Lietava od roku 1996

Vývoj počtu obyvateľstva je podmienený prirodzeným prírastkom a migráciou obyvateľov.

Tabuľka 2 Mechanický pohyb obyvateľstva v roku 2010

Sťahovanie						Saldo migrácie		
Prisťahovaní			Vystťahovaní			spolu	muži	ženy
spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy			
17	9	8	29	12	17	-12	-3	-9

Zdroj: Štatistický úrad SR, Bilancia pohybu obyvateľstva v Slovenskej republike podľa obcí v roku 2010

Podľa uvedených údajov mala obec v roku 2010 pasívne saldo migrácie.

Tabuľka 3 Prírastky obyvateľov v roku 2011

Živonarodení			Zomretí			Prirodzený prírastok (-úbytok)			Prírastok (-úbytok) sťahovaním			Celkový prírastok (-úbytok)		
spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	Ženy
14	4	10	20	8	12	-6	-4	-2	-9	0	-9	-15	-4	-11

Zdroj: Štatistický úrad SR

Štatistické údaje v roku 2011 vykazujú 14 živonarodených a 20 zomrelých, čo svedčí o prirodzenom úbytku -6 osôb.

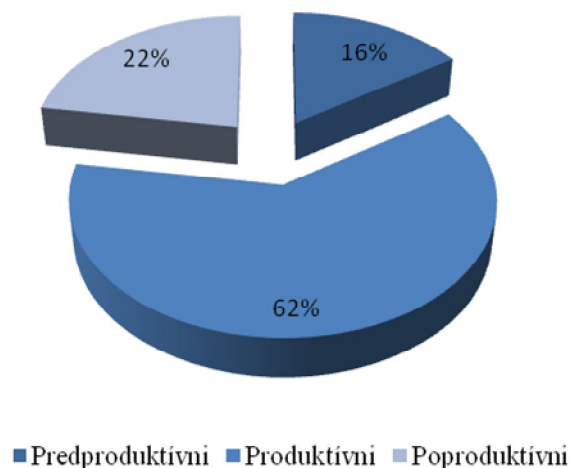
Tabuľka 4 Zloženie obyvateľstva podľa základných charakteristických vekových skupín k 31.12.2012

Veková skupina	Muži	Ženy	Spolu	Podiel v %
Predproduktívni (0-14 roč.)	112	112	224	15,63
Produktívni (15-59 muži, 15-54 ženy)	464	423	887	61,90
Poproduktívni (60+, 55+, nezistené)	113	209	322	22,47
Spolu	689	744	1433	100

Zdroj: Štatistický úrad SR, Bilancia pohybu obyvateľstva v Slovenskej republike podľa obcí v roku 2010

Veková štruktúra obyvateľstva v roku 2010 naznačuje, že najväčší podiel pripadá na obyvateľov v produktívnom veku a najmenší je v predproduktívnom veku. Uvedený trend poklesu počtu obyvateľov v predproduktívnom veku možno považovať z pohľadu ďalšieho rozvoja za značne negatívny, so sklonom k starnutiu obyvateľstva.

Graf 2 Zloženie obyvateľstva

$$\text{Index starnutia} = \frac{\text{počet obyvateľov v poproduktívnom veku}}{\text{počet obyvateľov v predproduktívnom veku}} \times 100$$

$$\text{Index starnutia} = \frac{322}{224} \times 100 = 143,75\%$$

Podľa uvedených výsledkov môžeme konštatovať, že obec má *regresívny* typ populácie neschopnej reprodukcie prirodzenou menou, kde zložka občanov poproduktívneho veku je väčšia ako zložka občanov predproduktívnom veku.

$$\text{Index vitality} = \frac{\text{počet obyvateľov v predproduktívnom veku}}{\text{počet obyvateľov v poproduktívnom veku}} \times 100$$

$$\text{Index vitality} = \frac{224}{322} \times 100 = 69,57 \%$$

Národnostná štruktúra obyvateľstva v roku 2011

Obyvateľstvo v obci Lietava je takmer výlučne slovenskej národnosti. Podľa SODB 2011 bolo v obci 98,58 % obyvateľov slovenskej národnosti, 0,57 % českej národnosti, 0,14 % ruskej národnosti a pri 0,64 % obyvateľoch národnosť nebola zistená.

Zloženie obyvateľstva podľa náboženského vyznania v roku 2011

Z hľadiska príslušnosti ku konfesiám prevládala v obci podľa SODB 2011 Rímsko-katolícka cirkev (1286 obyvateľov), ďalej Evanjelická cirkev augsburského vyznania (3 obyvatelia), Evanjelická cirkev metodistická (1 obyvateľ), Kresťanské zbory (5 obyvateľov), Ústredný zväz židovských náboženských obcí (1 obyvateľ), Bahájske spoločenstvo (1 obyvateľ), iné (3 obyvatelia). Bez vyznania bolo v obci 70 obyvateľov. Pri 40 obyvateľoch bolo vyznanie nezistené.

Obyvateľstvo - ekonomická aktivita

Budúcnosť rozvoja obce závisí aj od schopností vytvoriť čo najviac pracovných miest pre svojich občanov a tým zamedziť migrácii do iných (väčších) sídiel.

Podľa výsledkov sčítania ľudu v roku 2001 bolo v obci Lietava celkom 696 ekonomicky aktívnych obyvateľov, z toho 321 žien. S ekonomickou aktivitou obyvateľstva úzko súvisí pohyb za prácou – odchádzka a dochádzka. Z celkového počtu ekonomicky aktívnych obyvateľov až 420 dochádzalo za prácou mimo svojho bydliska do sídiel v blízkom okolí, ale aj mimo regiónu.

Tabuľka 5 Ekonomicky aktívne obyvateľstvo podľa pohlavia, dochádzky do zamestnania a odvetvia hospodárstva

Odvetvie hospodárstva	Ekonomicky aktívne osoby			
	muži	ženy	spolu	z toho odchádza do zamestnania
Poľnohosp., poľovníctvo, a súvisiace služby	15	6	21	12
Lesníctvo, ťažba dreva a pridružené služby	6	0	6	3
Rybolov, chov rýb	-	-	-	-
Ťažba nerastných surovín	10	1	11	11
Priemyselná výroba	68	85	153	122
Výroba a rozvod elektriny, plynu a vody	8	1	9	5
Stavebníctvo	90	7	97	58
Veľko-a maloobchod, oprava mot. vozidiel a spotr. tovaru	39	66	105	83
Hotely a reštaurácie	4	13	17	6
Doprava, skladovanie, spoje	30	14	44	35
Peňažníctvo a poisťovníctvo	1	5	6	4
Nehnutelnosti, prenájom, obch. služby, výskum, vývoj	18	3	21	19
Verejná správa a obrana, povinné sociálne zabezpečenie	8	18	26	18
Školstvo	3	33	36	18
Zdravotníctvo a sociálna starostlivosť	1	15	16	14
Ostatné verejné a osobné služby	8	10	18	6
Ekonomicky aktívni bez udania odvetví	66	44	110	6
SPOLU	375	321	696	420

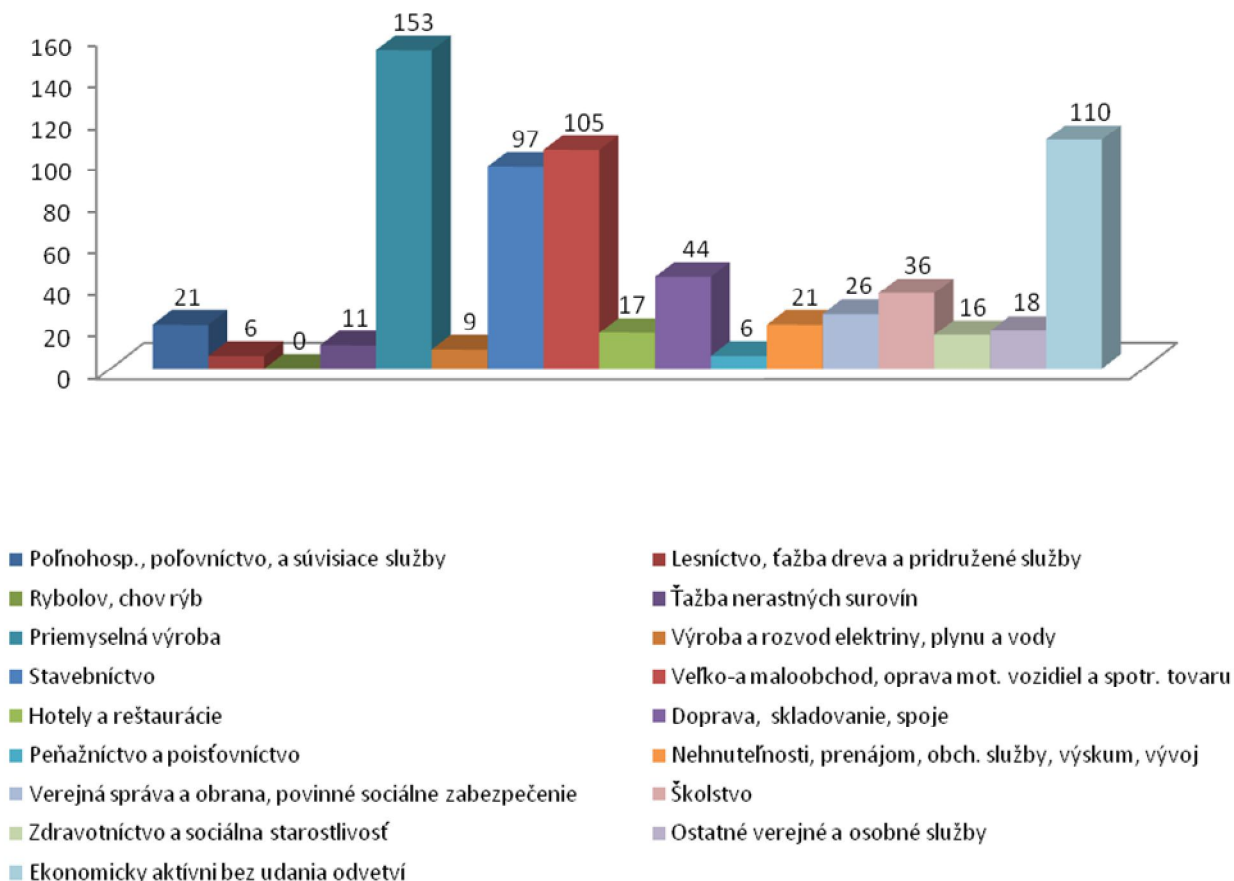
Zdroj: Štatistický úrad SR, SODB 2001

Podľa prehľadu v tabuľke najviac ekonomicky aktívnych obyvateľov bolo zastúpených v rezorte priemyselnej výroby (153) a v odvetví veľko- a maloobchodu, opravy motorových vozidiel a spotrebného tovaru (105). Ďalej nasleduje stavebníctvo (97), doprava, skladovanie, spoje (44) a školstvo (36).

V obci je v súčasnosti evidovaných nezamestnaných 86 občanov. V rámci aktivačných prác sú evidovaní 3 nezamestnaní občania.

Graf 3 Ekonomicky aktívne obyvateľstvo podľa pohlavia, dochádzky do zamestnania a odvetvia hospodárstva

Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva je dôležitá z hľadiska možností pre rozvoj trhu práce a pre hospodársku štruktúru obce. Vzdelanostná úroveň obyvateľstva obce Lietava podľa SODB 2001 je ovplyvnená vysokým percentom obyvateľov s učňovským vzdelaním bez maturity (446 obyvateľov). Druhú veľkú skupinu tvoria obyvatelia so základným vzdelaním (303 obyvateľov). Iba 31 občanov, t.j. 2,19% z 1418 obyvateľov, má ukončené vysokoškolské vzdelanie.

Vo vzdelanostnej štruktúre podľa pohlavia prevládajú ženy v kategórii so základným vzdelaním a s úplným stredným odborným vzdelaním s maturitou. U mužov prevláda učňovské vzdelanie bez maturity a úplné stredné učňovské s maturitou. Vysokoškolsky vzdelaných je viac mužov ako žien.

Podľa SODB za rok 2011 už prevládajú obyvatelia s úplným stredným odborným vzdelaním s maturitou (282 obyvateľov) a učňovským vzdelaním bez maturity (253 obyvateľov). Zvýšil sa aj počet vysokoškolsky vzdelaných obyvateľov, a to na 74 osôb.

Vzdelanostná úroveň obyvateľstva nepriamo ovplyvňuje aj rozvoj podnikania a služieb a celkový prístup k riešeniu problémov a potrieb.

Rozširovaním kvalifikácie a celoživotným vzdelávaním je možné zabezpečiť väčšie uplatnenie aj menej kvalifikovanej pracovnej sily na trhu práce. Ide najmä o remeselnícku odbornosť, ktorých je na pracovnom trhu nedostatok.

Tabuľka 6 Zastúpenie obyvateľstva podľa najvyššieho ukončeného vzdelania

Najvyšší ukončený stupeň vzdelania	Muži	Ženy	Spolu
Základné	108	195	303
Učňovské bez maturity	270	176	446
Stredné odborné bez maturity	14	12	26
Úplné stredné učňovské s maturitou	58	45	103
Úplné stredné odborné s maturitou	60	110	170
Úplne stredné všeobecné	13	20	33
Vyššie	1	3	4
Vysokoškolské bakalárske	1	3	4
Vysokoškolské doktorandské	3	1	4
VŠ magisterské, inžinierske, doktorské	18	13	31
Bez udania školského vzdelania	0	1	1
Bez školského vzdelania	1	2	3
Deti do 16 rokov	132	158	290
SPOLU	679	739	1 418

Zdroj: Štatistický úrad SR, SODB 2001

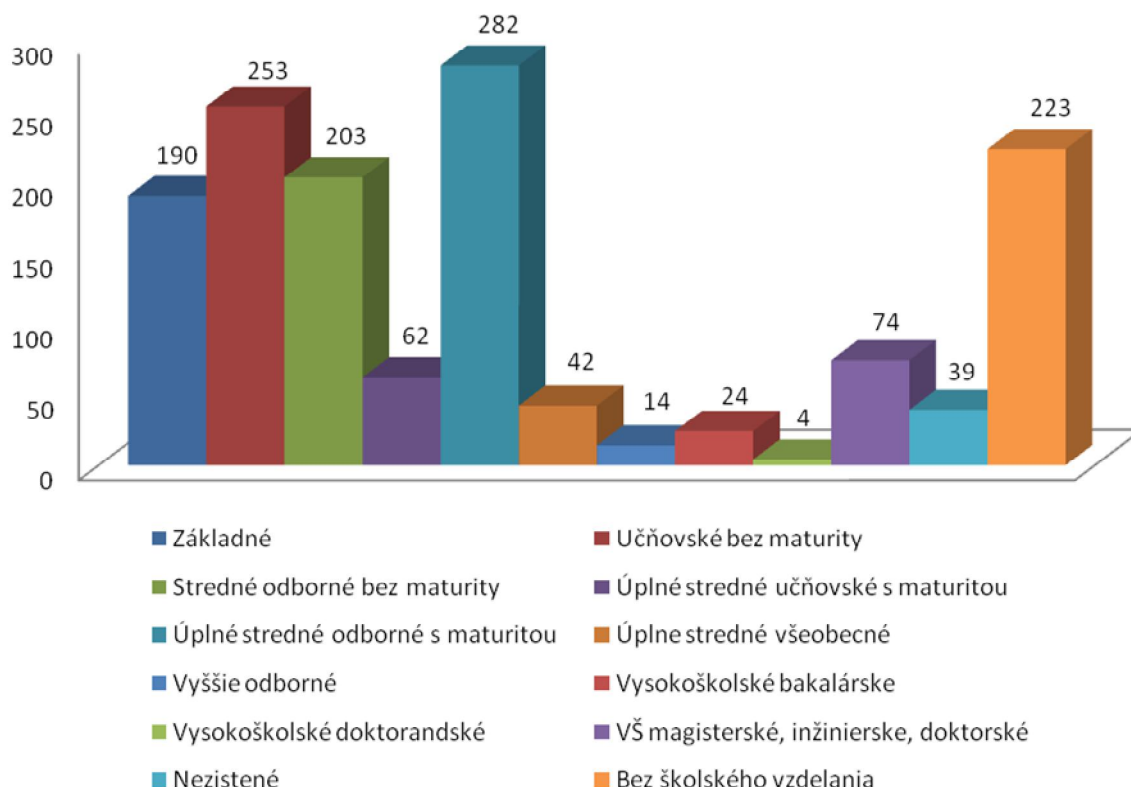
Tabuľka 7 Zastúpenie obyvateľstva podľa najvyššieho ukončeného vzdelania

Najvyšší ukončený stupeň vzdelania	Spolu
Základné	190
Učňovské bez maturity	253
Stredné odborné bez maturity	203
Úplné stredné učňovské s maturitou	62
Úplné stredné odborné s maturitou	282
Úplne stredné všeobecné	42
Vyššie odborné	14
Vysokoškolské bakalárske	24
Vysokoškolské doktorandské	4
VŠ magisterské, inžinierske, doktorské	74
Nezistené	39
Bez školského vzdelania	223
SPOLU	1 410

Zdroj: Štatistický úrad SR, SODB 2011

Graf 4 Zastúpenie obyvateľstva podľa najvyššieho ukončeného vzdelania SODB 2011

2.4.2 Domový a bytový fond

Obec Lietava plní z hľadiska funkčného využitia územia primárne obytnú funkciu, doplnkovými funkciami sú poľnohospodárska a lesná výroba a rekreácia. Zástavba v obci je situovaná okolo potoka a cesty s ním súbežnej. Pôvodné stavby rodinných domov boli väčšinou zrubové – z jedľového, smrekového a iného dreva. Niektoré z nich sa zachovali dodnes. V súčasnosti sú pôvodné stavby rodinných domov doplnené novšími stavbami zväčša 1-2 podlažnými dvojtraktovými murovanými, so sedlovými strechami. Zastavaná časť obce Lietava tvorí ucelenú kompaktnú štruktúru. Obec nemá jednoznačne definované jadro vo forme pobytového námestia.

Podľa sčítania obyvateľov, domov a bytov uskutočneného v roku 2001 sa v obci nachádzalo celkovo 394 domov, z toho trvalo obývaných 355. Počet neobývaných domov bolo 39, z toho 3 sa využívali na rodinnú rekreáciu.

Tabuľka 8 Charakteristika domového fondu

Domy spolu	V tom			Trvale obývané domy		
	Trvale obývané	Neobývané domy		rodinné domy	bytové domy	ostatné objekty
		spolu	z toho určené na rekreáciu			
394	355	39	3	351	3	1

Zdroj: Štatistický úrad SR, SODB 2001

Tabuľka 9 Charakteristika bytového fondu

Byty spolu	V tom			Trvale obývané byty v		
	Trvale obývané	Neobývané byty				
		spolu	z toho určené na rekreáciu	rodinných domoch	bytových domoch	ostatné objekty
426	384	42	3	366	17	1

Zdroj: Štatistický úrad SR, SODB 2001

V obci Lietava sa v súčasnosti nachádza 440 obývaných rodinných domov, 3 bytové domy (18 bytov), 40 víkendových domov, cca 10 rekreačných chát a 9 voľných domov, ktoré po rekonštrukcii môžu slúžiť na bývanie alebo rekreáciu. V objekte bývalej COOP Jednoty, s. d. v časti Lietavská Závadka, sú k dispozícii 4 nájomné byty.

Tabuľka 10 Priebeh výstavby bytov v obci Lietava od začiatku roka do konca 4. štvrt'roka 2011

Územie	Počet							
	rozostavané byty k 1. 1.	začaté byty v priebehu sledovaného obdobia	dokončené byty			rozostavané byty ku koncu sledovaného obdobia	úbytok bytov	
			spolu v priebehu sledovaného obdobia	z toho			spolu	z toho asanáciou
				prestavbou, nadstavbou, prístavbou	v nebytových budovách			
Lietava	25	7	2	0	0	30	0	0

Zdroj: Štatistický úrad SR, SODB 2011

Základným zámerom obce je zabezpečiť rozvoj bývania vo všetkých zložkách, či už ide o IBV, HBV alebo rekreačné víkendové chalupy. Stratégiu rozvoja bývania je potrebné založiť na spojení verejných a súkromných investičných aktivít. Je nutné využiť všetky dostupné možnosti, ktoré ponúka v súčasnosti MDVRR SR v rámci Štátneho fondu rozvoja bývania a tiež podporiť individuálne projektové zámery obyvateľov obce v súlade s územným a krajinnoekologickým plánom obce.

Tabuľka 11 Vybavenie trvale obývaných bytov

Vybavenie	Počet	
	bytov	osôb v bytoch
Bytov spolu	384	1414
z toho:		
s plynom zo siete	322	1 242
s vodovodom		
v byte	366	1 373
mimo bytu	3	6
bez vodovodu	8	9
nezistené	7	26
s kanalizáciou		
prípojka na kanalizačnú sieť	203	796
septik (žumpa)	171	606
so splachovacím záchodom	320	1 274
s kúpeľňou alebo sprch. kútom	349	1 350

Zdroj: Štatistický úrad SR, SODB 2001

Tabuľka 12 Spôsob vykurovania trvale obývaných bytov

Spôsob vykurovania	Počet	
	bytov	osôb v bytoch
Ústredné kúrenie diaľkové	-	-
Ústredné kúrenie lokálne	294	1 185
na pevné palivo	18	73
na plyn	268	1 077
elektrické	7	33
Etážové kúrenie		
na pevné palivo	2	2
na plyn	18	53
ostatné	3	8
Kachle		
na pevné palivo	28	49
elektrické	1	1
plynové	8	29
ostatné	1	1
Iné	29	86
Spolu	384	1 414

Zdroj: Štatistický úrad SR, SODB 2001

2.4.3 Školstvo

Základná škola

V roku 1953 bola v Lietave zriadená osemročná stredná škola. Vyučovalo sa v štyroch, neskôr v piatich miestnostiach, vo viacerých budovách v dedine (škola pod kostolom, požiarna zbrojnica, U Šťastných, Osvetová beseda, „Drevenica“). Vzhľadom na nedostatok miestností bolo vyučovanie organizované v dvoch zmenách. V Drevenici sa nachádzalo centrum školy, kde prácu organizoval riaditeľ a vedenie školy.

Od školského roku 1960-1961 sa začalo vyučovať v novopostavenej budove s deviatimi triedami a špeciálnou učebňou. Školu vtedy navštevovalo školu 344 žiakov. V r. 1960 bola do užívania odovzdaná nová školská bytovka, ktorá mala veľký význam pri stabilizácii pracovných síl v škole. Postupne bol v areáli školy vybudovaný školský park, športové ihriská a komunikácie. Škole v súčasnosti chýba telocvičňa a bude potrebné realizovať zateplenie obvodového plášťa a výmenu okien. Vnútorne vybavenie a nábytok školy sú vyhovujúce.

Základná škola Lietava je plnoorganizovanou školou s právnou subjektivitou. Súčasťou školy je zariadenie školského stravovania a školský klub detí. V škole sa nachádza novovybudovaná učebňa IKT a špeciálna učebňa s interaktívnou tabuľou a osobnými počítačmi. Škola ako samostatná rozpočtová organizácia bola v súčasnej podobe zriadená dňa 1. júla 2002 obcou Lietava. Do školského obvodu patria obce Lietava, Podhorie a Lietavská Závadka.

V školskom roku 2011/12 bolo zapísaných v ZŠ Lietava 158 žiakov, z toho 65 dievčat. Žiaci sú organizovaní v 9 triedach a v 2 oddeleniach ŠKD. V ZŠ pracuje 17 zamestnancov, z toho 15 pedagogických pracovníkov. Školský klub detí navštevuje 37 detí.

Materská škola

Dvojtriedna materská škola vznikla integráciou dvoch jednotriednych Materských škôl Lietavy a Lietavskej Závadky. Materskú školu postavili občania obce v akcii „Z“ v roku 1983 s kapacitou 60 detí. V súčasnej dobe navštevuje materskú školu priemerne 25 detí, s ktorými pracujú 4 pedagogické pracovníčky. Od 1. júla 2003 je materská škola samostatný právny subjekt.

Talentované deti sa môžu realizovať v záujmových krúžkoch – dramatickom, anglickom, krúžku ľudových tradícií, výtvarnom a grafomotorickom. Telocvičňa materskej školy sa využíva aj na cvičenie rodičov a detí. Od roku 1998 je materská škola zaradená do siete Škôl podporujúcich zdravie.

Deti sa zúčastňujú viacerých výtvarných súťaží v rámci okresu i Slovenska. Získali významné ocenenia v Celoslovenskej súťaži Dúha, v roku 1999 - 1. miesto, rok 2002 - čestné uznanie v rámci Slovenska a 1.miesto v okrese vo výtvarnej súťaži s požiarnou tematikou. Úspešne reprezentovali materskú školu na detskom festivale „Kolovrátok“. V roku 1997 pásmom „Idú dievky na tanec“, 2001 pásmo „Pasenie kráv“, 2002 „Tance s valaškami.“

V materskej škole sa organizujú pravidelné stretnutia rodičov a detí (Mikuláš, besiedky, karneval, návštevy divadiel...) a spoločné výlety zamerané na spoznávanie kultúrnych pamiatok, prírodných krás Slovenska, exotických zvierat v ZOO.

2.4.4 Telovýchova a šport

V obci pôsobia viaceré športové organizácie. Občianske združenie **Športový klub Lietava** (ďalej len „ŠK Lietava“) sídli v objekte v športovom areáli pri základnej škole. ŠK Lietava má družstvá mužov, dorastu a žiakov a pôsobí v súťažiach pod záštitou Oblastného futbalového zväzu Žilina. Samotná obec v spolupráci s Olympijským klubom Žilina usporadúva Silvestrovský beh – Memoriál Antona Jánošku, ktorého sa zúčastňujú pretekári všetkých vekových kategórií z regiónu Žiliny, Kysúc, Východného Slovenska a Poľska. **Gymnastický oddiel** založený v roku 2011 navštevujú deti MŠ a ZŠ Lietava. Deti z MŠ Lietava sa zúčastnili súťaže v pohybovej gramotnosti (beh, skok z miesta, predklon na lavičke, akrobatická zostava na koberci), kde zaznamenali výborné výsledky. V októbri 2011 bol založený **Stolnotenisový klub Lietava**, v ktorom pôsobia všetky vekové kategórie.

V roku 2012 klub zorganizoval prvý ročník Veľkonočného stolnotenisového turnaja s víziou zachovania tradičného športového podujatia obce Lietava. Od roku 1927 je v obci je založený **Dobrovoľný hasičský zbor Lietava**, ktorý reprezentuje obec v hasičskom športe v dorasteneckých a žiackych kategóriách.

Na organizovanie športových akcií má obec a športové kluby k dispozícii otvorený športový areál s futbalovým, hádzanárskym, basketbalovým a tenisovým ihriskom, ktorý je umiestnený pri základnej škole. Obec plánuje vybudovať multifunkčné ihrisko v Lietave – Majeri, na ktoré už je vypracovaná projektová dokumentácia.

2.4.5 Zdravotníctvo a sociálna starostlivosť

V obci nie je zriadené zdravotnícke zariadenie, ani zariadenie sociálnych služieb. Občania navštevujú zdravotnícke zariadenia v blízkej Lietavskej Lúčke, Žiline alebo Rajeckých Tepliciach. V budove obecného úradu je vytvorené vysunuté pracovisko poradne pre matky s deťmi. V rámci sociálnej starostlivosti obec zabezpečuje podľa potreby pre starších občanov opatrovateľskú službu. V súčasnosti však starší občania využívajú celodennú starostlivosť cez ÚPSVR Žilina. Dôchodcom a iným stravníkom obec zabezpečuje obedy, ktoré sú pripravované v jedálni ZŠ. Do budúcnosti obec plánuje vybudovanie spoločnej jedálne a centrálnej kuchyne v materskej škole, kde sú na tento účel vhodné priestory.

2.4.6 Správa obce

V centre obce sa nachádza obecný úrad. Budova pochádza z roku 1974 a je v dobrom technickom stave. Vnútorne priestory už sú zrekonštruované, obec realizovala výmenu okien. Pre dosiahnutie vyššej energetickej efektívnosti však bude potrebné ešte zrealizovať zateplenie obvodového plášťa a rekonštrukciu strechy. Obec taktiež plánuje vybudovať bezbariérový prístup pre imobilných občanov. Pripravovaná je revitalizácia areálu obecného úradu s plánovanou výstavbou oporného múru na sanáciu svahovej deformácie po skalnom zrútení, výstavbou prístrešku technických objektov spojených s výstavbou zelene a inštaláciou mobiliára.

Štatutárnym zástupcom obce je starosta, obecný úrad zamestnáva 5 zamestnancov a príležitostne v priemere 7 zamestnancov prostredníctvom nástrojov ÚPSVaR. Obecný úrad vykonáva všetky kompetencie určené pre samosprávu. Spravuje obecný majetok a zariadenia, ktoré sú v jeho zriaďovateľskej pôsobnosti.

V budove obecného úradu sa nachádzajú priestory pre poštu, kaderníctvo, pozemkové a urbárske spoločenstvá a poradňu pre matky s deťmi.

2.4.7 Rozpočtové a majetkové pomery obce

V rozpočtovom hospodárení obce platí zásada vyrovnanosti bežného rozpočtu, t.j. bežné výdavky nemôžu prekročiť bežné príjmy, ktoré má obec za rok. Túto zásadu obec rešpektuje. Ako prezentuje nasledujúca tabuľka, obec Lietava v rokoch 2009 až 2011 vykazovala kladný hospodársky výsledok. Vzhľadom na veľkosť obce možno považovať jej hospodárenie za veľmi pozitívne s tendenciou trvalej stability zabezpečenia všetkých potrebných funkcií samosprávy.

Tabuľka 13 Prehľad hospodárenia obce v období od roku 2009 do roku 2011 (v EUR)

Ukazovateľ/Roky	2009	2010	2011
Bežné príjmy + FO	684 492	678 562	788 139
Kapitálové príjmy	47 020	10 000	-
Príjmy spolu	731 512	688 562	788 139
% plnenia príjmov	107,82 %	100,28 %	97,24 %
Bežné výdavky	596 399	620 880	746 547
Kapitálové výdavky	66 871	40 841	13 730
Výdavky spolu	663 270	661 721	760 277
% plnenia výdavkov	105,64 %	100,38 %	94,55 %
Zisk/strata	+68 242	+26 841	+27 862

Zdroj: Obec Lietava

V nasledovnej tabuľke je prezentovaný stav majetku obce k 31.12.2011. Najväčší podiel majetku obce pripadal na stavby a budovy.

Tabuľka 14 Prehľad majetku obce k 31.12.2011

Majetok	Suma (v EUR)	
	NC	ZC
Nehmotný majetok	5 928	-
Pozemky	2 611	2 611
Stavby a budovy	656 151	239 629
Ostatný DHM	17462	-
Iné – dopravné prostriedky, stroje a zariadenia	38 361	13 864
Spolu majetok	720 513	256 104

Zdroj: Obec Lietava

Bližšia špecifikácia majetku obce:

- **Budovy:** dom smútku, športový klub, obecný úrad a rekonštrukcia, čakáreň autobusu, budova MŠ Lietavská Závadka, dreváreň, mobilná bunka, garáž, budova hasičského zboru,
- **Stavby:** betónový most Majer, miestne komunikácie, oceľové sklady, rozšírenie cintorína, káblový distribučný systém, oplotenie cintorínu Lietavská Závadka, parkovisko pri OÚ, verejné osvetlenie, vstupné schody cintorín, autobusová zastávka,
- **Prístroje a zariadenia:** Signalizačné zariadenia, ponorné čerpadlo, vybavenie DHZ (prúdnice, hadice, rozdeľovače, hadice, motorové striekačky, prívies motorovej striekačky, hasičská striekačka), javiskové zariadenie, plynový sporák a nábytok v osvetovom stredisku Lietava,
- **Dopravné prostriedky:** traktor, osobný automobil Škoda Fabia, PEUGEOT BOXER, príviesny vozík,
- **Pracovné stroje:** elektronické varhany,
- **NIM:** Územný plán obce, Doplnky územného plánu č. 1, č. 2 a č. 3, Projektové dokumentácie Oddychová zóna Lietava, Multifunkčné ihrisko, Oporný múr – statika, Kamerový systém, Krajinnoekologický plán.

Výkon samosprávy je predovšetkým verejnou službou občanovi. Výdavky obce na chod samosprávy, činnosť obecného úradu a samosprávnych orgánov súvisia s plnením administratívnych úloh. Výdavky konkrétne súvisia aj so mzdami, energiou, spotrebovaným materiálom, telekomunikačnými službami a špecifickými službami.

Tabuľka 15 Výdavky obce na chod samosprávy od roku 2009 do roku 2011 (v EUR)

Ukazovateľ/Rok	2009	2010	2011
Obec Lietava	79 276	89 169	83 965

Zdroj: Obec Lietava

Výdavky rozpočtu sú kryté aj z príjmov z podielových daní a miestnych poplatkov. Ide o rozhodujúcu časť príjmov. Sú stálymi príjmami v rozpočte obce, s ktorými môže obec každoročne počítať. Ide predovšetkým o podielovú daň, ktorá plynie zo štátneho rozpočtu ako podiel obciam dane z príjmov fyzických osôb. Súčasťou miestneho príjmu sú poplatky za komunálny odpad a administratívne poplatky za služby.

Tabuľka 16 Príjmy obce z podielových daní a poplatkov od roku 2009 do roku 2011 (v EUR)

Ukazovateľ/Rok	2009	2010	2011
Podielové dane	303 493	243 388	295 524
Miestne príjmy (poplatky + dane)	53 208	57 607	65 624

Zdroj: Obec Lietava

S výkonom samosprávnych funkcií súvisí aj zabezpečovanie komunálnych služieb v obci. V uvádzanej tabuľke môžeme sledovať, koľko obec v rokoch 2009-2011 vynaložila prostriedkov na úpravu verejných priestranstiev, údržbu miestnych komunikácií najmä v zimnom období, cintorínske služby a verejné osvetlenie.

Tabuľka 17 Výdavky obce na zabezpečenie komunálnych služieb od roku 2009 do roku 2011 (v EUR)

Ukazovateľ/Rok	2009	2010	2011
Úprava verejných priestranstiev	17 076	32 189	36 410
Údržba miestnych komunikácií	2 147	3 186	8 041
Cintorínske služby	4 391	10 042	929
Verejné osvetlenie	7 285	7 000	7 054

Zdroj: Obec Lietava

2.4.8 Hospodárska základňa

Ekonomickú štruktúru vytvárajú podnikateľské subjekty alokované v obci. Podieľajú sa na tvorbe hrubého domáceho produktu, ponúkajú pracovné príležitosti a s tým súvisiace osobné dôchodky pre obyvateľstvo, prispievajú k rozvoju obce prostredníctvom miestnych daní.

Výrobná činnosť

Výrobná činnosť je v obci zastúpená viacerými podnikateľskými subjektmi so zameraním prevažne na stavebnú činnosť a služby – BM-Quatro, s.r.o., Fidastav, s.r.o., Garomi, s.r.o., Chastav, s.r.o., Rodaga, s.r.o., TAS ZA, s.r.o., Gasmont, Uni Shop, s.r.o., Tabstav, s.r.o., Murax, s.r.o., Abbyt, s.r.o., Bioforest, s.r.o.

Poľnohospodárstvo

Katastrálne územie obce Lietava má celkovú rozlohu 10,8 km². V súčasnosti poľnohospodárska pôda predstavuje 4 626 903 m², z toho orná pôda 2 866 013 m² a trvalé trávnaté porasty 1 740 890 m².

V minulosti sa obyvatelia zaoberali poľnohospodárstvom, chovom dobytku, najmä oviec a včelárstvom. V súčasnosti na území obce hospodária 3 súkromní chovatelia dobytku, oviec, kôz a koní a drobnochovatelia. Na chov hydiny sa zameriava HYTI s.r.o. V obci sa zaoberá poľnohospodárskou prvovýrobou spoločnosť ORAGRO, s.r.o. a jej dcérska spoločnosť Agrodružstvo TURIEC.

Lesné hospodárstvo

Lesný pozemok v katastrálnom území obce tvorí 2 657 991 m² z celkovej rozlohy územia. V okolitých lesoch rastie jaseň, javor, dub, buk, breza, smrek a jedľa. Nachádza sa tu aj vzácna jedľa biela, viac druhov borovic, smrek opadavý a borievka obyčajná. Na mokrejších miestach sa vyskytujú jelše, vrbý a topole.

V obci pôsobí pozemkové spoločenstvo lesné, urbárske. Lesy majú vo vlastníctve aj Lesy SR, farský úrad Lietava a súkromné osoby.

Poľovníctvo

Na území obce pôsobí aj Poľovnícke združenie Drieňovica, ktoré vzniklo rozdelením Poľovníckeho združenia PATÚCH na dve samostatné združenia Drieňovica a Poľana.

Základnou úlohou poľovníckeho združenia Drieňovica je plánovitý chov, zušľachtovanie, ochrana a lov zveri v poľovnom revíri, jej hospodárske využitie a ochrana životného prostredia zveri. Robia sa opatrenia na zlepšenie úživnosti poľovného revíru, najmä získavanie krmív na prikrmovanie zveri a na obmedzovanie škôd spôsobovaných zverou na poľnohospodárskych a lesných kultúrach a škôd spôsobovaných na zveri. Zabezpečuje hospodárne využitie a fyzickú a právnu ochranu svojho i zvereného majetku, s ktorým hospodári.

Poľovnícke združenie má prenajatý poľovný revír z poľovných pozemkov katastra obce Lietava, Lietavská Lúčka, Lietavská Svinná, Bytčica, Porúbka, ktorý uznal Lesný úrad v Žiline s celkovou výmerou 2273 hektárov.

Poľovnou zverou v minulosti bola srnčia zver a drobná zver, najmä zajace, bažanty a jarabice. Jelenia a diviacia zver sa v podstate v revíri nevyskytovala a keď, tak ojedinele. V minulosti bol revír zameraný na srnčiu zver, v súčasnosti na jeleniu zver. Opačný problém sa javí pri drobnej zveri. Jarabice z chotárov vymizli, slúk lieta každým rokom menej, nízky počet je zaznamenaný pri bažantej a zajačej drobnej zveri.

Početnosť zveri je dokumentovaná jej sčítaním v jednotlivých rokoch. Napríklad v roku 1973 bola evidovaná zver nasledovne: jelenia 6 kusov, srnčia 135 kusov, diviacia 3 kusy, bažantia 29 kusov, zajačia 220 kusov a jarabičia 70 kusov. V roku 2003: jelenia 9 kusov,

srnčia 64 kusov, diviачia 20 kusov, bažantia 24 kusov, zajačia 40 kusov. Jarabice vymizli z chotára. V roku 2010: jelenia 24 kusov, srnčia 52 kusov, diviачia 57 kusov, zajačia 20 kusov. Bažanty a jarabice sa v revíri vyskytujú len prechodne.

Pre zabezpečenie úloh členovia poľovníckeho združenia úzko spolupracujú s vlastníkmi poľovních pozemkov hlavne Turiec - AGRO, s.r.o. stredisko Podhorie, Pozemkovým spoločenstvom Lietava, Urbariátom Lietava, Farským úradom v Lietave v oblasti ochrany lesných kultúr, prác pri zalesňovaní výsadbou stromčekov, úpravou studničiek a čistení lesných chodníkov pri ochrane flóry a fauny katastra obce.

Obchod a služby

V obci sa nachádzajú tri predajne potravín (v centre Lietavy, v Lietave – Majeri a v Lietavskej Závadke), štyri pohostinstvá (3 v Lietave a 1 v Lietave – Majeri). V budove obecného úradu má sídlo pošta a je tu zriadené aj kaderníctvo. Tiež sú tu zastúpené aj elektroinštalačné, stavebné, demolačné práce, zemné práce, pilovanie a hobľovanie dreva, rezanie, tvarovanie a konečná úprava kameňa, dodávka a montáž plastových okien, maľovanie a zasklievanie, oprava a údržba motorových vozidiel, účtovnícke a auditorské činnosti, daňové a finančné poradenstvo.

Ubytovacie služby poskytujú 2 penzióny (Penzión pod hradom a Privát Erika) a jedna turistická ubytovňa v bývalej budove základnej školy v Lietavskej Závadke s piatimi lôžkami.

V kostole Povýšenia sv. Kríža v Lietave, ktorý je historickou pamiatkou z 15. storočia, sa denne konajú bohoslužby. Naľavo od kostola sa nachádza nová a bývala farská budova. Stará fara slúži v súčasnosti na prípravu mládeže na prvé sväté prijímanie a birmovku. V Lietavskej Závadke je rozostavaný nový kostol, čaká sa však na dofinancovanie stavby.

V obci sa nachádzajú dva cintoríny. V Lietave má cintorín rozlohu 6165 m². V starej časti cintorína sa nachádza 490 hrobov, v novej časti 25 hrobov. Uzávera starej časti cintorína je od 1.1.2008 do 31.12.2038. V Lietavskej Závadke má cintorín rozlohou 1119 m² so 103 hrobovými miestami. Pri oboch cintorínoch sa nachádzajú aj domy smútku.

Obec vlastní objekt hasičskej zbrojnice vybavenej hasičskou technikou a materiálom pre zdolávanie požiarov. Technický stav budovy a zariadení je úmerný dobe používania, DHZ disponuje technikou – 3 súpavy motorovej striekačky PS 12 s prívesom, hadice, savice, rozdeľovače, prúdnice. V obci je aktívny dobrovoľný hasičský zbor s 54 členmi, (z toho 21 dorastencov), ktorý sa realizuje najmä v športovo-spoločenskej činnosti.

2.4.9 Cestovný ruch

Obec Lietava svojou polohou, dobrou dopravnou dostupnosťou, bohatými prírodnými, historickými a kultúrnymi pamiatkami, náučnými chodníkmi, množstvom turistických chodníkov a cyklotrás predstavuje zaujímavú destináciu pre rozvoj cestovného ruchu, prímestskej turistiky a oddychovej víkendovej rekreácie.

Najvýznamnejšou turistickou atrakciou v blízkosti obce je historická pamiatka - hrad Lietava, ktorý pochádza z 13. storočia a svojou rozlohou je druhým najväčším hradom na Slovensku. Ďalšou významnou kultúrno-historickou pamiatkou v obci je románsko-gotický Kostol Povýšenia sv. Kríža z 15. storočia a súbor príslušných budov pri dome č. 148 v blízkosti Obecného úradu K prírodným zaujímavostiam patrí Lietavské skálie, kamenné kreslá pod Majerskými skalami, lietavská jaskyňa, prírodný prameň Morské oko, približne 300 ročná lipa.

Obcou prechádzajú cyklotrasy, náučný chodník Lietava, náučný chodník Lietavská Závadka a turistické chodníky, ktoré vo svojej severnej časti nadväzujú na Beskydský hradný triangel tvorený hradmi Lietava, Súľov a Hričov. Cez OOCR Malá Fatra sa plánujú rozšíriť cyklotrasy s prepojením na mesto Žilina a cez Lietavskú Svinnú na Rajeckú dolinu.

Na konci Lietavskej Závadky, na križovatke ciest z Podhoria a Lietavskej Závadky do Súľova a Hričova, sa začína Kalvária so 14. zastaveniami až na Roháčske sedlo, kde sa nachádza veľký drevený kríž. Odtiaľ vidieť celé skalné mesto Súľovských skál. Plastiky krížovej cesty vyrezával rezbár Rudolf Súľovec z Podhoria.

Turistom a návštevníkom obce sú k dispozícii aj ubytovacie zariadenia: Penzión Pod Hradom v Lietave – Majeri, Penzión Júlia v Lietavskej Závadke (8 lôžok), Privát ERIKA v Lietave, Turistická ubytovňa v budove bývalej školy v Lietavskej Závadke (5 lôžok).

Obec Lietava je jedným zo zakladajúcim členom Oblastnej organizácie cestovného ruchu (OOCR) Malá Fatra založenej 10.1.2012. Ďalšími zakladajúcimi členmi sú Mesto Žilina, obce Terchová, Belá, Stará Bystrica, Porúbka, Teplička nad Váhom, Gbeľany, Radôstka a 16 podnikateľských subjektov. Hlavným prínosom OOCR pre Žilinský región a jej členov by mala byť spoločná propagácia a marketing, tvorba produktov cestovného ruchu, spoločné budovanie siete cyklotrás a realizácia ďalších projektov súvisiacich s podporou cestovného ruchu v regióne. Zlúčením finančných zdrojov všetkých členov sa otvárajú väčšie možnosti presadiť sa na trhu cestovného ruchu spoločnou „silnejšou“ propagáciou destinácie, tvorbou zaujímavých produktov a taktiež podporou a realizáciou dobudovania siete cyklotrás pre prímestský a príjazdový turizmus.

2.5 Charakteristika stavu vybavenosti a obsluhy územia obce

2.5.1 Dopravný systém

Katastrom obce Lietava prechádza cesta III. triedy č. III/5185 v dĺžke 6,65 km, ktorá sa napája na cestu I/61 v Lietavskej Lúčke. Cesta III/5185 je obostavaná, vedie bezprostredne obcou a jej trasa rešpektuje jestvujúcu zástavbu v maximálnej miere. Šírka komunikácie je cca 6 m a miestami je obmedzená jestvujúcou zástavbou a vodným tokom, ktorý preteka miestami súběžne s cestou. Cesta III/5185 pokračuje do obce Podhorie. Z tejto cesty sa odpoja cesta III/5186, ktorá končí v Lietavskej Závadke.

Obec spravuje spolu 7,927 km miestnych komunikácií. Ide o cesty s rôznou povrchovou úpravou a technickým stavom. Sieť miestnych komunikácií si vyžaduje rekonštrukciu zvršku a popri ceste III. triedy výstavbu súběžných chodníkov. Okrem miestnych komunikácií sa v katastri obce nachádzajú poľné a lesné cesty, ktoré sa napájajú na sieť obslužných komunikácií a umožňujú prístup do extravilánu obce. Poľné a lesné cesty sú v správe lesných a urbárskych spoločenstiev, obce a Slovenského pozemkového fondu. V obci sa nachádzajú lávky pre peších v počte 11 ks a mosty v počte 13 ks.

Obec Lietava je spojená s okolitými mestami a obcami osobnou a autobusovou dopravou. Hromadnú autobusovú dopravu zabezpečuje SAD Žilina. V obci sa nachádza 9 autobusových zastávok. Najbližšia vlaková stanica sa nachádza v obci Lietavská Lúčka vzdialená od centra obce 3,5 km.

2.5.2 Zásobovanie vodou

V obci Lietava je vybudovaný verejný vodovod v dĺžke 7,1 km, ktorý je v správe SEVAK - Severoslovenské vodárne a kanalizácie, a.s. Žilina. Vodovodný systém bol

budovaný v súvislosti s využitím vodných zdrojov Lietava – Morské oko I, II, ktoré súžia pre zásobovanie pitnou vodou Skupinového vodovodu Žilina a zároveň aj samotnej obce Lietava.

V Lietavskej Závadke však chýba, preto prioritou obce bude dobudovanie verejného vodovodu v tejto časti. Vodovodná sieť je dopĺňaná miestnymi súkromnými zdrojmi vody.

Obec plánuje vybudovať dotlačacie stanice v Lietave – Majeri a Lietave – Obrazná.

2.5.3 Kanalizácia

Obec Lietava je odkanalizovaná len sčasti. Splaškový kanalizačný systém s vlastnou ČOV je vybudovaný iba v centre Lietavy, Horevsí, v Lietave – Majeri len popri ceste III. triedy. V časti Lietava - Majer v zástavbe popri miestnych komunikáciách kanalizácia nie je vybudovaná. Kanalizačná sieť je napojená na verejnú kanalizáciu vyústením v Lietavskej Lúčke s čističkou v Žiline. Kanalizačná sieť má dĺžku 9,5 km a spravuje ju Severoslovenská vodárenská spoločnosť, a. s. Žilina. Obec má záujem podporovať budovanie malých čističiek odpadových vôd vzhľadom na stav životného prostredia a čistotu vodných tokov.

2.5.4 Zásobovanie elektrickou energiou (Elektrifikácia)

Obec je elektrifikovaná od roku 1941 a dodávka elektrického prúdu je zabezpečená cez trafostanice inštalované v jej jednotlivých častiach. Vzdušný VN rozvod je prevedený po betónových stĺpoch vrátane VN prípojok k trafostaniciam okrem trafostanice T3 – vodný zdroj, ktorá je pripojená káblom v zemi. Verejné osvetlenie obce má 134 osvetľovacích telies. Verejné osvetlenie je komplexne zrekonštruované a podľa potreby sa dopĺňa do nových oblastí IBV.

Celkový príkon elektrickej energie je pre potreby obyvateľov zatiaľ dostatočný. Vzhľadom na budúce plánovanie rozvoja individuálnej bytovej výstavby, podnikateľských aktivít, je potrebné počítať s rozšírením rozvodnej siete i s vybudovaním ďalších trafostaníc.

2.5.5 Zásobovanie plynom a teplom (Plynofikácia)

Obec je celoplošne plynofikovaná od roku 1994. Plynovodná sieť je napájaná z regulačnej stanice plynu RS 1200 VVTL/STL s výstupom 0,3 Mpa. Regulačná stanica je napojená na VVTL plynovod „Severné Slovensko“ pomocou VVTL prípojky DN 100, PN 25 v Lietavskej Lúčke. Plynofikačná sieť má dĺžku 7 km a v súčasnosti je na rozvod plynu napojených cca 95 % domácností. Mnohí obyvatelia sa vracajú k vykurovaniu pevnými palivami z hľadiska cenových relácií, ktoré na trhu znevýhodňujú ceny dodávaného plynu. Ústredné kúrenie lokálneho charakteru využíva 95 % domácností, z toho na pevné palivo 72 %, na plyn 95 % domácností a elektrické vykurovanie využíva 3 % domácností. Spôsob vykurovania nepriaznivo ovplyvňuje životné prostredie, najmä vo vykurovacom období. Do lokalít s plánovanou výstavbou bude potrebné plynovodnú sieť rozšíriť.

2.5.6 Telekomunikačné služby

V obci je zriadená digitálna ústredňa RSU Lietava v objekte obecného úradu, ktorá je prepojená optickým káblom na optickú sieť Žilina – Lietavská Lúčka. Telekomunikačná sieť Telekom je vedená 60% podzemným vedením optického kábla a 40 % vzdušným drôtovým systémom. Z mobilných operátorov tu má pokrytie Telekom, Orange, O2, avšak v Lietavskej Závadke nie je signál dostačujúci. Občania majú k dispozícii aj káblovú televíziu

s technologickým zariadením umiestneným v budove obecného úradu. Obec plánuje káblovú televíziu rekonštruovať s cieľom digitalizácie signálu.

Na celom území obce má pokrytie i bezdrôtový internet. Okrem obecného úradu, základnej a materskej školy, knižnice a miestnych firiem pripojenie na internet využíva 70 % domácností.

Miestny rozhlas v dĺžke vedenia 7 km bol komplexne zrekonštruovaný v roku 2010. Rozhlas je zriadený zvlášť pre Lietavu s časťou Majer a zvlášť pre Lietavskú Závadku.

Obec má zriadenú svoju webovú stránku www.lietava.info, kde sú uverejnené základné údaje o obci, história obce, dôležité dokumenty a oznamy obecného úradu, informácie o obecných organizáciách a všetky aktuálne informácie o dianí v obci a kultúrno-spoločenských aktivitách.

Uverejňovaním záverov z rokovaní vedenia samosprávy a zverejňovaním dlhodobých rozvojových plánov obce sa zvýrazňuje transparentnosť v spravovaní obce a jej majetku. Umožňuje zároveň občanom aktívne sa zapájať do rozhodovania o budúcnosti obce.

Keďže ide o internetovú stránku, predpokladá sa, že do jej štruktúry by sa mohli zapájať najmä mladšie vekové kategórie, čo výrazným spôsobom prispeje k väčšej angažovanosti mladých ľudí do riešenia verejných a obecných problémov.

Veľmi dôležitou časťou je propagácia obce voči vonkajšiemu prostrediu - pre rôzne záujmové skupiny potenciálnych investorov, návštevníkov, turistov a pod. Stránka môže byť prepojená so stránkami okolitých obcí, resp. záujmových združení obcí tak, aby sa znásobil účinok propagácie pre jednotlivých členov v mikroregióne.

O spoločenských akciách, rôznych aktivitách a projektoch obec informuje svojich občanov aj prostredníctvom občasnika Lietavské zvesti vydávaného nepravidelne redakčnou radou zriadenou obcou.

2.5.7 Odpadové hospodárstvo

V obci je zavedený systém zberu, prepravy a zneškodňovania komunálneho odpadu na základe zmluvy s T+T, a.s. Žilina. Tuhý komunálny odpad sa vyváža dvakrát mesačne na skládku do Považského Chlmca. Ročne ide o 207,99 t, čo na jedného obyvateľa činí cca 0,15 t odpadu. K dispozícii sú aj veľkokapacitné kontajnery vyvážané podľa potreby. Za rok 2011 činil objemný odpad 26,80 t.

V rámci Združenia Rajecká dolina je realizovaný separovaný zber papiera a lepenky, skla, rastlinných olejov, V2 s obsahom nebezpečných látok, plastov, TETRA pakov, elektrospotrebičov, akumulátorov, kovových obalov, nebezpečného odpadu, štiepky a VKM. Združenie má k dispozícii spoločný zberný dvor, techniku, lisy, drviče. Za rok 2011 sa vyseparovalo spolu 32,85 t odpadu. Štiepka tvorila 29 m³.

Separovanie textilu je riešené odovzdávaním textilu na charitu (cez nadáciu Dobrý Anjel).

Separácia biologicky rozložiteľného odpadu je realizovaná len čiastočne. Po nazbieraní dostatočného množstva dreveného odpadu obec spracuje pomocou štiepkovača, ktorý si zapožičia od Združenia Rajecká dolina. Je potrebné zabezpečiť separáciu aj ďalších zložiek biologicky rozložiteľného odpadu, napr. formou domových kompostérov pre každú domácnosť, alebo vybudovaním obecného kompostoviska a tým zamedziť vzniku čiernych skládok a sypania BRO do okolia potokov. Taktiež je dôležité vykonávať medzi občanmi osvetu v separovaní.

2.6 Životné prostredie a chránené územia

Územie Lietavy z hľadiska legislatívnej ochrany vyplývajúcej zo Zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny patrí do 1. stupňa ochrany. Lietavská dolina hraničí s CHKO Strážovské vrchy. Medzi maloplošné chránené územia v blízkom okolí patrí NPR Súľovské skaly, PR Slnčné skaly (kataster Poluvsie, Porúbka), NPR Kozol (k. Poluvsie, Turie), PP Poluvsianska ihla (k. Rajecké Teplice), PP Turská skala (k. Turie), chránený strom – Lipa malolistá v Lietave. Najväčším zdrojom znečistenia životného prostredia v okolí je Cementáreň Lietavská Lúčka a.s..

V zastavanom území obce Lietava sú definované chránené vodné zdroje s ochranným pásmom.

Chránené územia, NATURA 2000 a prvky územného systému ekologickej stability

Najcennejšie lokality sú vedené ako prvky ÚSES a ekologicky významné segmenty v rámci krajinnokoekologického plánu, do katastra zasahujú aj NATURA 2000 územia:

SKCHVU Chránené vtáacie územie Strážovské vrchy
SKUEVEV 0256 Strážovské vrchy

Životné prostredie - ovzdušie

V obci sa nachádza len malá záťaž znečistenia ovzdušia z poľnohospodárskych prevádzok – chov zvierat. Znečistenie ovzdušia je z diaľkového prenosu z najbližších sídel (Lietavská Lúčka, Žilina).

Životné prostredie - voda

Obec je odkanalizovaná z väčšej časti, má vybudovaný vodovod (časť Lietavskej Závadky je potrebné dovybudovať). V katastri obce boli vykonané prírode blízke vodozádržné opatrenia. Časť miestneho potoka je zregulovaná, veľká časť je v pôvodnom koryte s výskytom cenných brehových porastov.

Životné prostredie - pôda

Zdrojom kontaminácie pôdy môže byť potenciálne používanie pesticídov a umelých hnojív.

Životné prostredie - odpady

V obci sa nachádza niekoľko drobných divokých skládok odpadu. Obec má separovaný zber odpadu.

Životné prostredie - hluk

Zdrojom hluku v obci je miestna komunikácia, zdroj hluku je zanedbateľný.

3 ANALÝZA SITUÁCIE V OBCI

3.1 Dotazníkový prieskum

Ako súčasť sociálno-ekonomickej analýzy v obci bol realizovaný aj dotazníkový prieskum medzi miestnym obyvateľstvom. Cieľom prieskumu bolo zistiť, ako sa obyvatelia zapájajú do verejného diania, ako vnímajú podmienky pre život a bývanie a tiež poznať ich postoj k rozvojovým aktivitám v obci. Anonymný dotazník obsahoval 7 zásadných otázok (pozri Príloha č. 1), ktorými sa zisťovali aj potreby a predstavy obyvateľov pre nasledujúce obdobia. Do dotazníkového prieskumu sa zapojilo 86 obyvateľov.

Výsledky prieskumu k PHSR Lietava na základe dotazníka

V rámci prieskumu boli respondenti boli rozdelení do troch častí: podľa pohlavia, veku a angažovanosti do obecných aktivít. Vzhľadom na veľkosť obce prieskum ďalej nerozdeľoval osoby ďalších kategórií, aby sa proces zbytočne nekomplikoval.

Dolná veková hranica pre respondentov bola stanovená na 15 rokov - poskytol sa priestor aj mladým ľuďom so zámerom vzbudiť v nich záujem o verejné dianie. Otázky boli koncipované jednoducho a zrozumiteľne, aby respondenti mohli na ne priamo odpovedať. Všetky odpovede sú vyhodnotené a uvedené v prehľadných v tabuľkách.

Názory zúčastnených sa veľmi rôznili. Keďže množstvo nápadov a pripomienok bolo zadaných individuálne - iba 1 osobou, uvádzame ich vždy na konci tabuľky pri jednotlivých otázkach. Mnohé sú podnetné a stoja za zmienku.

Rozdaných dotazníkov: 620 Z toho sa vrátilo: 86

Dotazníky vyplnené podľa pohlavia:

Pohlavie	Počet osôb
Žena	54
Muž	32
Spolu	86

Podľa vekovej kategórie:

Vek (rokov)	Počet osôb
15-18	5
31-45	22
46-60	18
Nad 60	21
Vek neuvedený	2

Angažovanosť v obci:

Zapájate sa do života v obci:	Počet osôb
Áno, často	14
Áno, ale zriedka	51
Nie, nikdy	9
Neuvedené	12

Otázka č. 1a): Ktoré služby a obchody chýbajú?

Čo	Počet hlasujúcich	Pozn.
Cukráreň/pekáreň/čajovňa	8	Samostatne - rôzne alternatívy
Mäsiar	8	Rozšíriť súčasné, zriadiť nové
Zelenina ovocie	6	
Bankomat	6	
Reštaurácia	5	„Slušná“, resp. slušný bufet
Pedikúra, kozmetika	4	
Inf. centrum/predaj suvenírov	3	
Rozličný tovar	3	
Drogéria	3	Nová predajňa
Oprava šatstva/obuvi	3	
Domáce potreby	2	
Galantéria	2	
„Všetky“	2	Nešpecifikované
Služby a klub dôchodcov	2	
Čistiareň	2	
Krajčírstvo - drobné opravy	2	

Po 1 hlase: *posilňovňa, pošta- otváracie hodiny, centrum voľného času, lekár, potraviny, zábavné služby, obecná polícia, aktivity pre mládež, obchod v LZ, právnické poradenstvo, zmrzlina, kvetinárstvo, autoservis, stavebniny, železiarstvo, odevy*

Otázka č. 1b): Treba rozšíriť?

Čo	Počet hlasujúcich	Pozn.
Potraviny	4	
Pošta - otváracie hodiny	4	
Mäsiar	3	
Cestovný ruch (CR)	3	
Všetky	2	

Po 1 hlase: *služby občianskej vybavenosti, oprava obuvi, výroba kľúčov, lekáreň, potraviny v LZ, predpisovanie liekov, rozličný tovar, zdravotné, sociálne, čerstvé ovocie a zelenina, chodník do kostola, domáce potreby, parkovisko pri cintoríne*

Otázka č. 2: V akom poradí navrhujete riešiť nasledovné investičné aktivity? (od 1- najpotrebnejšie)

Výsledky: výsledné poradie a počet hlasujúcich za dané poradie

1. Výstavba chodníkov pri ceste III. triedy (spolu 34)
2. Rekonštrukcia miestnych ciest (28)
3. Verejný vodovod v Lietavskej Závadke - vybudovanie (14)
4. Oddychové zóny v obci (14)
5. Rekonštrukcia budovy ZŠ a úprava areálu (16)
6. Rekonštrukcia budovy MŠ a úprava areálu (15)

7. Sanácia svahovej deformácie/zosun pri OÚ (19)
8. Príprava lokalít na ind. bytovú výstavbu (IBV) (10)
9. Zateplenie budovy OÚ (19)
10. Iné: väčšinou neuvedené, po 1 hlase: cyklochodník, parkovisko pri cintoríne, ihrisko pre deti, dostavba kostola, vyčistenie potoka, kanalizácia v LZ, odstránenie stav. materiálu z verejných priestorov, rigole okolo cesty, realizácia prístupových ciest, zábavy

Pozn. mnohí z respondentov neurčili celé poradie, niektorí definovali len poradie 1,2, alebo 1,2,3

Otázka č. 3: Aké podnikateľské aktivity by sa podľa Vás mohli v Lietave rozvíjať?

Čo	Počet hlasujúcich	Pozn.
Cestovný ruch- spojené s hradom	11	Nešpecifikované, alebo rozpísané v ďalších otázkach
Cukráreň	5	
Kozmetika, manikúra, pedikúra	5	
Agroturistika, bioturistika	5	
Bytovky	3	
Chov oviec, koní	3	
Autoservis, autodiagnostika	2	
Stolárstvo, píla	2	
Drobné opravy pre občanov - hodinový muž	2	
Po 1 hlase: <i>otváracie hodiny na pošte, plesy, diskotéky, zábavy, mäsiar, oprava elektro, reštaurácia pod hradom, cyklotrasy, požičovňa bicyklov, viac športových aktivít, kultúrne aktivity, prvovýroba pre KIA, výroba tvárnic z betónu pre obec, stavebníctvo, kúpalisko, materské centrum, kurzy pre ženy, penzión pre seniorov</i>		

Otázka č. 4: Čo by sa dalo realizovať pre rozvoj školstva, zdravotníctva, kultúry a športu?

Čo	Počet hlasujúcich	Pozn.
Telocvičňa a šport. areál	28	
Kultúrne a športové podujatia	7	
Aktivity pre deti a mládež	6	
Zdrav. stredisko a lekáreň	6	
Cyklotrasy	4	
Plaváreň, kúpalisko	3	
Kluzisko	3	
CVČ v LZ a multifunkčné ihrisko	3	
Propagácia tradícií	3	
Vlastný lekár	2	
Posilňovňa	2	
Lepšie využ. osvet. strediska	2	

Športová trieda	2	
Prístrešky na opekanie	2	
Galérie, tvorivé dielne	2	
Po 1 hlase: <i>lepšie využitie ŠK, ihrisko v LZ, senior klub, natretie strechy na MOS, viac aktivít v CR, školy v prírode, značenie turist. trás, kvalitní pedagógovia ,špeciálne učebnejazyky a IKT, viac aktivít na záchranu hradu, projekty z eurofondov, divadlo, miestnosť na cvičenie pre ženy v LZ,</i>		

Otázka č. 5: Čo Vás trápi najviac v rámci verejného života v obci?

Čo	Počet hlasujúcich	Pozn.
Rýchla jazda v obci	15	Autá, mladiství bez VP, motorky bez ŠPZ
Znečisťovanie ŽP	12	Špinavé cesty, potok, vypúšťanie splaškov,
Túlavé psy	9	Znečisťovanie, voľne pobejúce
Zlé medziľudské vzťahy	7	Susedia, ohováranie, hluk, rodinné vzťahy
Chodníky pre ceste	6	
Výtržnosti,	5	Obťažujúci alkoholici pred Jednotou
Nízka informovanosť o diani v obci	5	Ranné hlásenia, keď sú v práci, obec uvádza len "suché čísla", chýba mailové prepojenie na občanov
Alkoholizmus , vandalizmus	5	Mladí i starší- sťažnosti na nudu mladých, neporiadok starších, vandalizmus
Čierne skládky	4	
Zastávka SAD pri dome - strata súkromia	4	
Málo podujatí/malý záujem	4	... ale uvedomuje si aj malý záujem občanov
Nie sú organizované verejno-prospešné akcie	3	Čistenie potoka, upratanie verejných priestorov
Malý záujem občanov o verejné veci	3	
Zlý stav potoka	2	Špinavý, zanesený, neregulovaný
Vysoké poplatky za odpad	2	
Vraky starých áut na verejných priestranstvách	2	Konkretizované mená
Zadymovanie obce v zime	2	
Po 1 hlase: <i>Chýba osvetlenie na zákrute od kostola, kaderníctvo- otváracie hodiny, separovať odpad, neporiadok na námestí („Kovošrot“), na Majeri chýbajú kontajnery na sep. odpad, chýbajú obecné slávnosti, chýba posedenie v cukrárni, málo lavičiek v obci, málo programov na káblovej TV, špinavé cesty, neporiadok, nedostatočná starostlivosť</i>		

o ZŤP, kontrolovať kuchárky v ZŠ a MŠ, zápach pri hnojení v lete, stav lesných chodníkov po ťažbe dreva, modernizovať osvetové stredisko, oprava zábradlí pri rieke, sprezazdnenie cesty od MŠ dole, málo veľkokapac. kontajnerov, nedostatočná infraštruktúra, zničené cesty v miestnych častiach obce, nezáujem prisťahovalcov, ihrisko pri bytovke Nová Lietava, lepšie využitie webovej stránky- o odpade, databáza e-mailových adries občanov, slabé využitie projektov z EÚ, vypúšťanie splaškov do medze a rieky, vrátiť pozemky obci, modernizácia márnice

Otázka č. 6: Vaše návrhy na skvalitnenie života v obci mimo horeuvedených otázok.

Čo	Počet hlasujúcich	Pozn.
Retardéry, merače rýchlosti	6	Niektorí navrhli aj súčasne meranie políciou
Regulácia a vyčistenie potoka	5	
Lepšie separovanie odpadu- cyklotrasy	4	Rozšíriť komodity aj miesta Cyklotrasy
Obedy s donáškou pre seniorov	3	
Centrum pre seniorov a pre mládež	3	
Lepšia čistota obce	3	
Uvoľniť cestu okolo M. Brezániho	2	V zime sa nedá prejsť
Lepšia osвета separácia odpadu	2	Aj u detí v MŠ a ZŠ
Kamerový systém	2	
Viac spoločenských akcií	2	

Po 1 hlase: *Sprístupniť chodník okolo potoka cez vodárenský pozemok, kontrola čistoty obce, rekonštrukcia a lepšie využitie osvetového strediska, nové cesty, úprava pôvodných, zriadiť trhovisko, obecná polícia, besedy, prednášky relácie v rozhlase, činnosť komisie ochrany verejného poriadku, zamedzenie vypúšťania splaškov, prístupová cesta pre dve chalupy, stály veľkokapacitný kontajner, výstavba BJ pre dôchodcov, častejšie zbierky šatstva a ďalšieho zberu, odpadkové koše na zastávkach aj mimo, viac parkovacích miest, lavička na zastávke SAD, viac zelene, regulácia potoka, ochrana ŽP, denný stacionár pre seniorov, kultúrne podujatia v spolupráci s okolitými obcami, založiť turistický oddiel obce, vybudovať chodník medzi L. Lúčkou a Lietavou, amatérske divadlo, detské ihrisko v Majeri, skvalitniť jestvujúce ihriská, parkovisko pre turistov na Majeri, lepšia informovanosť o pripravovaných podujatiach, spoločné stretnutia- starosta, kňaz, občania, odvoz smetí 1x týždenne, čerpanie eurofondov, kontrola a pokuty – čierne skládky, udržiavanie poriadku- cesty, rieka, riešiť majiteľov starých vrakov, pokuty pre majiteľov túlavých psov, určiť obvod poslancom, rozšíriť el. sieť, vybudovanie m.k., na lokalite Štepnica a príprava pozemkov na IBV, zrušenie ÚPD, Soboty cti*

Pozn. Značná časť respondentov neodpovedala na otázky 3.-7. na druhej strane dotazníka, resp. sa obmedzili len na 2-3 slová napr. „chodníky pri ceste“.....

Otázka č. 7: Ste spokojná/ý so životom v Lietave? A prečo? (ohodnoťte ako v škole od 1 do 5)

Oznámkujte život v obci a uveďte dôvody:	Známka (ako v škole)	Počet hlasujúcich	Dôvody	
			Pozitívne	Negatívne
	1	18	Rodná obec, dobrí susedia, tiché prostredie, blízkosť ZA, kostol, lokálpatriotizmus, dostupnosť služieb, obchody, zlepšila sa situácia v obci, vzorný kňaz, konečne sa tu niečo začalo robiť, vždy sa dá niečo vylepšiť, hrad, rodina, priatelia	Nízka úroveň medziľudských vzťahov, absencia vodovodu, málo kultúrneho vyžitia, zlé susedské vzťahy, hluk od susedov, ani zle ani dobre, nečinnosť občanov, ktorí len kritizujú, ale nič nerobia, slabá previazanosť občanov a poslancov, nedobudovaná infraštruktúra, problematická údržba majetku, keby sme mali lepšie cesty, nedostatočné služby
	2	16		
	3	15		
	4	2		
	5	0		
PRIEMERNÁ ZNÁMKA: 2,0				

Záver:

Z investičných aktivít jednoznačnú prioritu dostala **výstavba chodníkov (1. miesto), rekonštrukcia miestnych ciest (2. miesto) a vodovod v Lietavskej Závadke (3. miesto).**

V zásade ľuďom v obci chýba širší sortiment potravín, bankomat, mladým ľuďom chýbajú diskotéky a zábavy, mamičkám čajovňa, kaviareň, starším oddychové zóny a aktivity pre seniorov.

Množstvo respondentov uviedlo, že ich trápi nedodržiavanie rýchlosti v obci, ktoré je život ohrozujúce. Ďalšími problémami sú voľne pobežujúce psy, znečistený potok a jeho okolie, čierne skládky. Mnohým respondentom bez ohľadu na vek a pohlavie chýba telocvičňa.

V konečnom dôsledku obec dostala od svojich občanov známku „2“, teda „veľmi dobrú“.

Žiaľ, z celkového počtu 1408 obyvateľov (vyjmúc malé deti) sa prieskumu zúčastnilo iba 86 osôb, čo je 0,06 %. Okrem toho nie všetci respondenti vyplnili dotazník kompletne, najmä otázky č. 3-7 ostali v mnohých prípadoch nezodpovedané. Preto je veľmi ťažké na základe takýchto podkladov urobiť presnú analýzu súčasného stavu.

Táto skutočnosť odráža celkovú situáciu nielen v obci, ale i veľkej časti slovenskej spoločnosti, ktorá je poznačená apatiou občanov a minimálnou snahou o riešenie problémov, no zároveň zvýšenou kritickosťou voči tým, ktorí sa usilujú stav vecí zmeniť.

Vďaka patrí tým respondentom, ktorí obetovali niekoľko minút zo svojho voľného času, aby prispeli či už dobrým návrhom, alebo aj kritikou a tak pomohli k zostaveniu tohto PHSR. Dokument by mal odrážať reálne potreby obce a zároveň načrtnúť ich naplnenie.

3.2 SWOT analýza

SWOT analýza sa zameriava na silné, slabé stránky, príležitosti a riziká prioritných rozvojových oblastí. Na základe sformulovaných silných a slabých stránok sa pristúpilo k definovaniu hlavných rozvojových cieľov v nasledovných oblastiach:

- Hospodárstvo
- Technická infraštruktúra
- Životné prostredie
- Sociálna oblasť a zdravotníctvo
- Školstvo a vzdelávanie
- Šport
- Kultúra
- Cestovný ruch

Analýza silných a slabých stránok monitoruje súčasný stav z hľadiska vnútorných faktorov a odhaľuje, čo je v obci pozitívne a negatívne. Silné stránky obce sú obyčajne zakotvené v prirodzených dispozíciách a v konkurenčnej výhode. Slabou stránkou je to, čo obci chýba, alebo čo sa robí nedostatočne v porovnaní s inými.

Analýza príležitostí a ohrození sa zameriava na budúci rozvoj obce z hľadiska vonkajších faktorov, určuje možnosti a riziká, s ktorými treba v tomto procese rátať. Príležitosťou obce je pozitívny trend, ktorý môže byť impulzom pre jej ďalší rozvoj za predpokladu, že obec získa zdroje na jeho realizáciu a bude oň záujem. Ohrozením obce sú akékoľvek nevýhodné trendy alebo smery vývoja a to na úrovni miestnej, ale aj regionálnej a národnej, ktoré ju v negatívnom smere ovplyvňujú.

Syntéza výsledkov SWOT analýzy porovná vonkajšie príležitosti a ohrozenia s vnútornými silnými a slabými stránkami. Ich kombináciou a prienikom vznikne stratégia ako vyvažujúci faktor, ktorý uvedie obec do súladu s jej okolím.

(skratka SWOT je odvodená z anglického Strength = silné stránky, Weaknesses = slabé stránky, Opportunities = možnosti, Threats = ohrozenia)

SWOT analýza bola zadaná v spolupráci s jednotlivými pracovnými skupinami, ktoré boli určené na zasadnutí obecného zastupiteľstva v júni 2012.

Hospodárstvo

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
• dostatok vhodnej pracovnej sily• vysoká lesnatosť územia a silný potenciál lesného hospodárstva• schopnosť hospodáriť v horších klimatických a ekonomických podmienkach• prevádzka poľnohospodárskej prvovýroby• stavebná a výrobná činnosť na území	• pomalé rozvíjanie malého a stredného podnikania a nedostatok pracovných príležitostí• komplikované vlastnícke vzťahy - nevyriešené vlastnícke vzťahy k pozemkom a stavbám, ktoré sa môžu stať prekážkou pri rozvoji podnikateľských aktivít• nedostatok finančných prostriedkov na realizáciu investičných zámerov• malý investičný potenciál obyvateľov• absencia viacerých druhov služieb

	a obchodov pre obyvateľstvo • regresívny typ populácie
PRÍLEŽITOSTI	OHROZENIA
• rozšírenie sortimentu služieb a skvalitnenie ponuky• možnosti rozvoja obchodu• možnosti zriadenia menších výrobných prevádzok• možnosti pre čerpanie financií z fondov EÚ• využívanie odpadového dreva a jeho ďalšie spracovanie (výroba energie)• rozvoj CR ako zdroja príjmu v rámci podnikania FO a PO• partnerstvá	• nízka motivácia obyvateľstva k rozvoju podnikateľských aktivít• nízka využiteľnosť pracovnej sily na území obce• nízke produkčné parametre poľnohospodárstva• dlhodobé neriešenie vlastníckych vzťahov pri investičných zámeroch obce• veľká administratívna náročnosť pre získanie dotácií z fondov EÚ• nedostatok investičného kapitálu• nedostatočná regionálna spolupráca

Technická infraštruktúra

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
• dobré prepojenie obecnej komunikácie na hlavnú cestnú sieť• vybudovaná energetická rozvodná sieť• existujúce verejné osvetlenie• telekomunikačná sieť• systém miestnej autobusovej dopravy• dostupnosť k železničnej doprave• existencia verejného rozhlasu• dobré predpoklady pre rozšírenie miestnej infraštruktúry• plynofikácia• sčasti odkanalizovaná obec	• nevyhovujúci technický stav budov a zariadení v správe obce• nevybudované chodníky v intraviláne• zlý technický stav m. k.• problémy pri údržbe technickej infraštruktúry• absencia vodovodu v Liet. Závadke• neodkanalizovaná veľká časť obce a m.č.• nedostatočné pokrytie mobilných sietí v časti Lietavská Závadka
PRÍLEŽITOSTI	OHROZENIA
• dobudovanie chodníkov popri miestnych komunikáciách a obnova miestnych komunikácií• rekonštrukcia nehnuteľného majetku obce• možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ• možnosť doregulovania tokov• obnova vrtu vodného zdroja (vybudovanie vodovodu v LZ)	• malá miera podpory miesta a obcí zo strany štátu• nevýhodné podmienky čerpania úverových zdrojov z komerčných bánk• nedostatočná regionálna spolupráca• chýbajúce partnerstvá• vysoká finančná náročnosť potrebnej rekonštrukcie budov a zariadení v správe obce• problémy v rámci čerpania prostriedkov z fondov EÚ

Životné prostredie

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
• región s relatívne kvalitným životným prostredím• nenarušená príroda• primeraná estetická kvalita intravilánu• zavedená separácia odpadu v obci v rámci združenia• legislatívna ochrana prostredia a krajiny, územie obce patrí do ochranného pásma CHKO Strážovské vrchy• prítomnosť prírodných pamiatok• separuje sa aj staré šatstvo - menej v TKO• realizované rôzne systémy protipovodňových opatrení	• zarastanie katastra náletovou drevinou• absencia oddychových zón• existencia čiernych skládok• znečistený potok• znečistené okolie ciest• pobehujúce zvieratá - psy - znečistenie• menej vhodné klimatické podmienky - málo slnečných letných dní• erózia pôdy (Zosuv pri OÚ)• najväčší blízky znečisťovateľ - cementáreň LL• nie všetci separujú odpad• prítomnosť starých vrakov na verejných priestranstvách• zničené lesné cesty po ťažbe dreva
PRÍLEŽITOSTI	OHROZENIA
• doregulovanie koryta potoka, vyčistenie, úprava brehov• zvýšiť právne povedomie obyvateľstva v oblasti životného prostredia• lepšia osвета v oblasti separácie, aj u detí• výstavba oddychových zón a stanovišť• rozvoj ekologického poľnohospodárstva• väčšie % využitia obnoviteľného zdroja energie - energia biomasy• možnosti pre čerpanie financií z eurofondov	• zhoršujúci sa stav životného prostredia v dôsledku nadmernej automobilovej dopravy• nedodržiavanie rýchlosti v obci• nedostatočná regionálna spolupráca• existencia chránených území (CHKO) a iné obmedzenia vyplývajúce z ochrany prírody

Sociálna oblasť a zdravotníctvo

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
• poskytovanie obedov pre dôchodcov v jedálni ZŠ• poradňa pre matky s deťmi v budove OÚ	• absencia ambulancie praktického lekára• seniori musia dochádzať na predpisovanie liekov• chýba lekárne• absencia domova sociálnych služieb alebo denného stacionára• nedostatok finančných prostriedkov na rozvoj sociálnych služieb• absencia oddychovej zóny pre seniorov• absencia klubu a aktivít pre dôchodcov
PRÍLEŽITOSTI	OHROZENIA
• zakladanie mimovládnych neziskových organizácií poskytujúcich všeobecne	• rast počtu obyvateľov v seniorskej vekovej kategórii

prosperné služby • možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EÚ• zabezpečiť predpisovanie liekov pre seniorov• možnosť zriadenia spoločnej jedálne a centrálnej jedálne v priestoroch MŠ	• zhoršujúca sa sociálna situácia niektorých skupín obyvateľstva• pokles výdavkov na preventívnu zdravotnú starostlivosť• vo všeobecnosti zhoršujúci sa zdravotný stav obyvateľstva

Školstvo a vzdelávanie

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
• zriadená základná škola• zriadená materská škôlka• poskytovanie stravovacích služieb v školskej jedálni• 2 fungujúce obecné knižnice• zavedený verejný internet v knižnici• existencia rôznych záujmových krúžkov• novovybudovaná učebňa IKT a špeciálna učebňa s interaktívnou tabuľou a osobnými počítačmi	• zlý technický stav budovy ZŠ a MŠ• chýba telocvičňa a nedobudovaný športový areál
PRÍLEŽITOSTI	OHROZENIA
• zvýšenie počítačovej gramotnosti obyvateľov (najmä seniorov)• koordinácia výchovy a vzdelávania s občianskymi združeniami, spolkami• zefektívnenie spolupráce s okresným mestom na regionálnej úrovni• podpora záujmových krúžkov zo strany obce• možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ• zapojenie škôl do projektov na poskytnutie grantov	• vplyv nežiaducich javov na deti a mládež• nedostatok finančných prostriedkov na údržbu objektov a vybavenia kultúrneho domu a knižnice• nárast sociálnej ohrozenosti mládeže

Šport

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
• existencia miestnych športovísk v areáli základnej školy pre futbal, basketbal, hádzanú, tenis• pôsobnosť občianskeho združenia v obci v oblasti športu• dobré športové zázemie pre futbal a stolný tenis• dobrovoľný hasičský zbor• gymnastický oddiel	• nevybudovaná telocvičňa• potreba vytvorenia koncentrovanej športovo-rekreačnej zóny v obci• nedostatočná starostlivosť o rekreačno-oddychové zázemie občanov z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov• nedostatok voľnočasových aktivít pre rôzne vekové kategórie obyvateľstva• nevybudované priestory pre využitie

	voľného času - chýba komplexný športový areál pre kolektívne hry (okrem futbalu)
PRÍLEŽITOSTI	OHROZENIA
výstavba multifunkčného ihriskavybudovanie klziskamožnosť organizovania športových podujatímožnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ v období 2014-2020možnosť získania podpory z rôznych malých grantov	vplyv nežiaducich javov na deti a mládežnedostatok finančných prostriedkov na výstavbu oddychovo-spoločenskej zóny

Kultúra

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
existencia spoločenských priestorov (MOS, súkromné priestory, na OÚ)2 x obecná knižnicazáujem časti občanov o spoločenské aktivity a dianie v obcitradičné, každoročne organizované kultúrne podujatiaúspešný FS Závadské ženyúspešná skupina Kvartetoexistencia kultúrno-historických pamiatokblízkosť Lietavského hradu a prítomnosť ďalších menších pamiatok na území obcepamätná izba tradícií – v Lietavskej Závadke	nedostatok prostriedkov na organizovanie väčších kultúrno-spoločenských podujatíabsentujú obecné slávnosti so zjednocujúcim prvkomnedostatok ľudí ochotných usporiadať kultúrne aktivity v obcinezáujem a neochota ľudí zúčastňovať sa na aktivitách obce, najmä prísťahovaní občaniamedzilidské vzťahy a predsudkyrozšírený vandalizmusnedostatok priestorov pre budovanie kultúrnych zariadení
PRÍLEŽITOSTI	OHROZENIA
rozvinúť kultúrne povedomie a tradície v obciregionálna spolupráca, cezhraničná spolupráca v oblasti kultúryorganizácia spoločných kultúrnych podujatí s okolitými obcamilepšia koordinovanosť a propagácia kultúrnych aktivít obcerozvoj sponzoringu kultúryobnova zanikajúcich tradíciízakladanie spolkov, klubov, občianskych združení obyvateľov obcekamerový systém na zamedzenie	nezáujem obyvateľov o rozvoj svojho kultúrneho povedomiaslabá podpora kultúry zo strany štátu a VÚC, sponzorovposun priorít mládeže ku konzumnej kultúrenedostatok finančných prostriedkov na šírenie miestnej kultúry za hranice katastrálneho územia obcenedostatočná regionálna spoluprácachýbajúce partnerstvá

vandalizmu	
projektová príprava na vybudovanie miniskanzenu obce	

Cestovný ruch

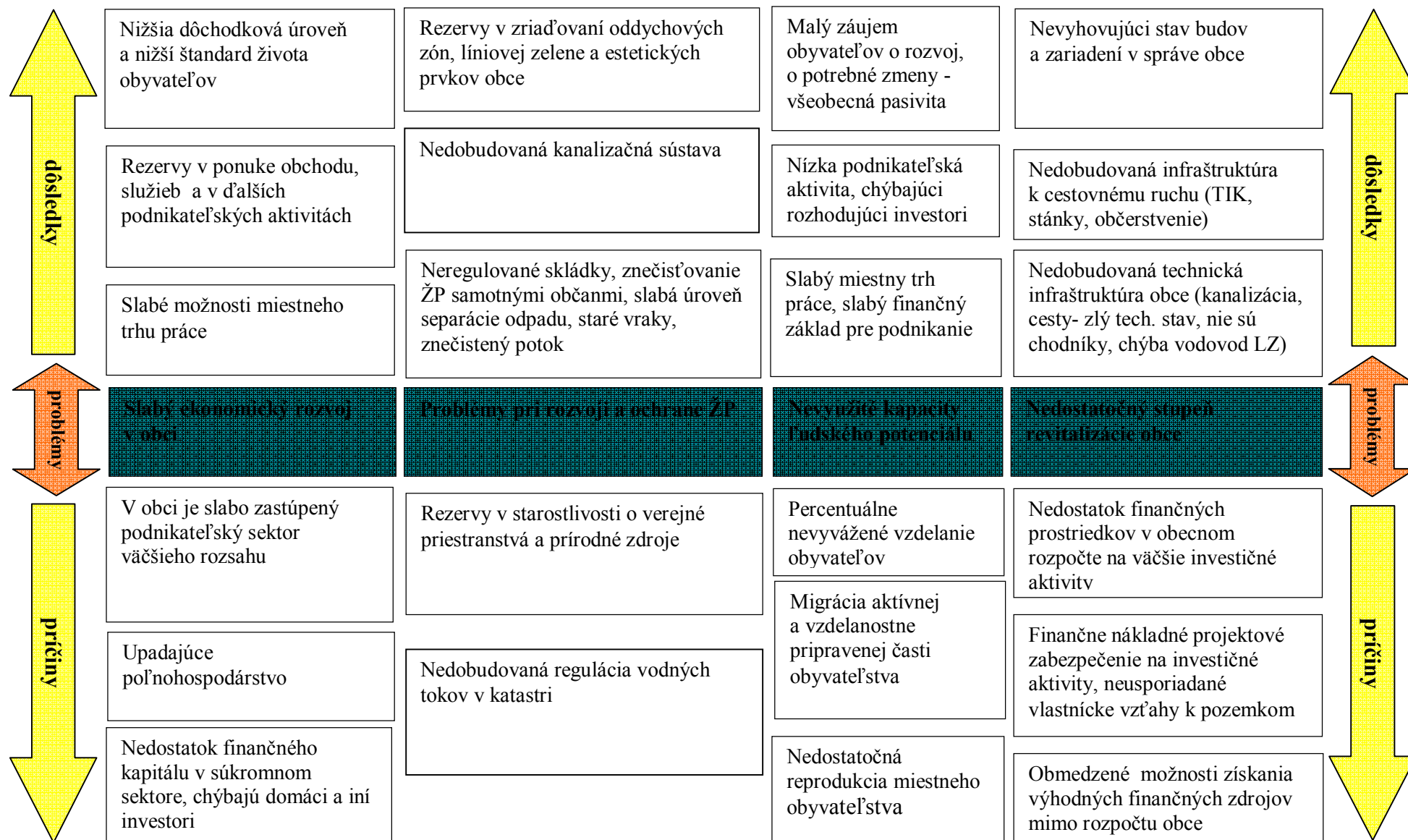
SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
estetická kvalita intravilánu aj extravilánuatraktívne prírodné prostredie s využitím pre rozvoj cestovného ruchu a turistikyúzemie obce sa nachádza v ochrannom pásme CHKO Strážovské vrchyvhodné podmienky pre letnú turistikucykloturistika (na hrad)blízkosť Lietavského hraduhodnotný prírodný a ľudský potenciál pre rozvoj vidieckej turistiky a agroturistikyexistencia ďalších historicko-kultúrnych i prírodných pamiatok (kamenné kreslá, kostol, 300-ročná lipa, Lietavská jaskyňa, skálie a pod.)relatívne vysoká návštevnosť obce turistami (hrad)vybudovaný tabuľový informačný systém	absencia turistickej informačnej kanceláriechýba stánok so suvenírminedostatočná spolupráca obcí v rámci regiónu pri príprave, ponuke a propagáciiprevláda iba prímestský a krátkodobý CRnedostatok až absencia stravovacích zariadení, kaviarne
PRÍLEŽITOSTI	OHROZENIA
obec je členom OOCRmožnosť rozvoja podnikania prepojeného s návštevou hradu- cukráreň, predajňa, suvenírov, stánok, a pod.možnosti rozvoja cykloturistických a náučných chodníkovspracovanie multimediálnych propagačných materiálov obce v rôznych jazykoch a vydanie v rámci OOCRzefektívnenie spolupráce s okolitými obcami na regionálnej úrovnimožnosť cezhraničnej spolupráce s ČR a PLmožnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚpríležitosť rozvoja rodinnej rekreáciemožnosť vybudovania oddychovo-spoločenských zónmožnosť prepojiť regionálny a mestský turizmus s prírodným prostredím obce	ochranné pásmo môže čiastočne obmedziť rozvoj aktivít cestovného ruchu v obcináročné získavanie úverových zdrojovneochota ľudí investovať a začať podnikateľské aktivity v oblasti cestovného ruchublízkosť vyhľadávaných destinácií v oblasti cestovného ruchuponuka nekompletných produktov CRnedostatočná regionálna spoluprácachýbajúce partnerstvá

• možnosti rozvoja agroturistiky - chov koní, oviec, možnosti pestovania liečivých rastlín• vybudovanie systému tzv. hnedých tabúl• vybudovanie vnútorného smerového informačného systému	

3.3 Strom problémov obce

3.4 Väzby na stratégie ŽSK

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Lietava je v súlade s PHSR Žilinského samosprávneho kraja na roky 2007-2013. Strategické ciele a priority sú priamo napojené na nasledovné strategické a špecifické ciele PHSR ŽSK :

Strategický cieľ 1. Dosiahnutie vysokej úrovne dopravnej infraštruktúry, občianskej vybavenosti a kvalitného životného prostredia

Špecifický cieľ 1.1 Zvýšenie dopravnej dostupnosti a bezpečnosti dopravy, znižovanie prepravnej náročnosti v ŽSK

Opatrenie 1.1.1 Budovať a modernizovať diaľničný a cestný dopravný systém

Aktivity:

- Budovať a modernizovať dopravné prepojenia v rámci regiónu ŽSK (cesty II. a III. triedy)
- Konceptne a plánovite riešiť údržbu rekonštrukciu a modernizáciu cestných komunikácií v regióne ŽSK

Opatrenie 1.1.4 Podporovať zvýšenie bezpečnosti všetkých účastníkov dopravy

Aktivity:

- Podporovať budovanie komunikácií a príslušnej infraštruktúry pre cyklistov a chodcov.
- Podporovať skvalitnenie dopravného značenia za účelom zvýšenia bezpečnosti chodcov.

Špecifický cieľ 1.2 Podpora zabezpečenia trvalej udržateľnosti kvality životného prostredia

Opatrenie 1.2.1 Zníženie objemu zmesového komunálneho odpadu a zefektívnenie recyklácie odpadu

Aktivity:

- Podporiť aktivity v oblasti separovaného zberu, zhodnocovania odpadov a nakladania s nebezpečným odpadom.

Opatrenie 1.2.3 Podporovať zníženie znečisťovania vodných tokov a zachovanie udržateľnosti kvality vodných tokov a vodných plôch

Aktivity:

- Podporovať budovanie kanalizácie v regióne, budovanie nových ČOV, rekonštrukciu, modernizáciu a intenzifikáciu existujúcich ČOV.
- Podporovať budovanie ČOV a kanalizácií alternatívnymi spôsobmi tam, kde ich nie je možné riešiť skupinovú kanalizáciou.

Opatrenie 1.2.4 Podporovať rozvoj technickej vybavenosti

Aktivity:

- Podporovať zvýšenie miery zásobovania obyvateľstva kvalitnou, zdravotne nezávadnou pitnou vodou s realizáciou rekonštrukcií vodovodnej siete, zdrojov pitnej vody, dobudovaním rozostavaných a realizáciou nových sietí a zdrojov.

Špecifický cieľ 1.3 Zvyšovanie úrovne občianskej vybavenosti vrátane infraštruktúry cestovného ruchu

Opatrenie 1.3.1 Zvýšiť energetickú efektívnosť a zlepšiť technický stav budov občianskej vybavenosti

Aktivity:

- Zabezpečiť dostavbu, prestavbu a modernizáciu školských a športových zariadení v rámci ŽSK.
- Zabezpečiť dostavbu, prestavbu a modernizáciu kultúrnych zariadení v rámci ŽSK.
- Zabezpečiť dostavbu, prestavbu a modernizáciu infraštruktúry sociálnej starostlivosti v rámci ŽSK.
- Podporiť dostavbu, prestavbu a modernizáciu ostatných objektov občianskej vybavenosti.

Opatrenie 1.3.2 Podporovať komplexné dobudovanie infraštruktúry v kľúčových oblastiach CR

Aktivity:

- Podporovať budovanie a údržbu cyklotrás so zapojením do systému medzinárodnej siete cyklotrás.
- Podporovať budovanie a údržbu turistických a náučných chodníkov za účelom podpory rozvoja cestovného ruchu, prioritne vidieckeho turizmu a agroturizmu.

Opatrenie 1.3.3 Zabezpečiť dostatočný a vyhovujúci bytový fond zodpovedajúci potrebám obyvateľstva

Aktivity:

- Výstavbu bytového fondu prispôbiť potrebám obyvateľstva.

Strategický cieľ 2A. Zvýšenie informatizácie spoločnosti v kraji

Špecifický cieľ 2A.3 Zvýšenie prístupnosti k širokopásmovému internetu

Opatrenie 2A.3.1 Rozvíjať a podporovať trvalo udržateľné využívanie infraštruktúry širokopásmového prístupu

Aktivity:

- Podporovať rozvoj a trvalo udržateľné využívanie infraštruktúry širokopásmového prístupu na internet.

Strategický cieľ 3. Zvýšenie kvality života vytvorením vhodných podmienok pre dostupnosť dobrého vzdelania, vhodného a dostatočne ceneného zamestnania s podporou rodiny, kvalitnú sociálnu a zdravotnú starostlivosť, rovnosť príležitostí, dostatočné kultúrne, športové a voľnočasové využitie

Špecifický cieľ: 3.3 Rozvíjanie aktívnej politiky trhu práce

Opatrenie 3.3.2 Podporovať aktivačné programy pre uchádzačov o zamestnanie

Aktivity:

- Podporovať programy, projekty, aktivity zamerané na integráciu UoZ a občanov ohrozených sociálnou inklúziou s dôrazom na znevýhodnené skupiny.

Špecifický cieľ: 3.5 Posilnenie sociálnej inklúzie a rovnosti príležitostí na trhu práce

Opatrenie 3.5.2 Zlepšiť zamestnanosť skupín ohrozených sociálnym vylúčením. Podporovať sociálnu inklúziu a rovnosť príležitostí pri integrácii rizikových skupín do spoločnosti a na trh práce

Aktivity:

- Zvyšovať možnosť prístupu na trh práce pre všetky skupiny obyvateľstva.
- Podporovať a realizovať projekty a programy zamerané na predchádzanie vylúčeniu znevýhodnených skupín z trhu práce a na riešenie sociálnej inklúzie.

Špecifický cieľ: 3.6 Podporovanie základnej úlohy rodiny, skvalitnenie vzťahov v rodine
Opatrenie 3.6.3 Zvýšiť dostupnosť a pružnosť systému starostlivosti o deti, starších občanov, odkázaných na špeciálnu starostlivosť

Aktivity:

- Podporovať programy a projekty na zriaďovanie denných stacionárov, hospicov pre starších občanov a tým vytvoriť podmienky pre ich plnohodnotný život v prirodzenom rodinnom prostredí.
- Podporovať všetky formy opatrovateľskej služby a ošetrovateľskej starostlivosti a hľadať možnosti ich viaczdrojového financovania.

Opatrenie 3.6.4 Podporovať aktívne starnutie

Aktivity:

- Podporovať aktivity a projekty na vytváranie spolkov, klubov a organizácií za účelom mobilizovať k aktivitám a plnohodnotnému životu občanov na dôchodku.
- Vytvárať podmienky na aktívne trávenie voľného času občanov na dôchodku s využitím ich skúseností a zručností v prospech znevýhodnených skupín.

Špecifický cieľ 3.8 Zachovanie a ďalší rozvoj kultúry a kultúrneho dedičstva, vytváranie podmienok pre športové a voľno časové využitie širokej verejnosti

Opatrenie 3.8.1 Podporiť tvorbu kultúrnych hodnôt, sprístupňovanie a zveľaďovanie duchovného a kultúrneho dedičstva, rozvoj a zachovávanie tradičnej kultúry a tradičných remesiel

Aktivity:

- Podporovať mladé talenty a zapájať ich do spoločných kultúrnych programov.
- Podporovať tradičné kultúrne podujatia podporujúce rozvoj turistického ruchu a využitia voľného
- Podporovať nové formy zapájania sa širokej verejnosti na efektívne využívanie voľného času.

Opatrenie 3.8.4 Podporiť podujatia a aktivity v oblasti kultúry, športu a využívania voľného času so zapojením širokej verejnosti v oblasti športu a voľnočasových aktivít

Aktivity:

- Podieľať sa na organizovaní kultúrnych, športových a voľnočasových podujatí organizovaných pre širokú verejnosť.
- Podporiť voľnočasové aktivity mládeže zamerané na mobilitu mládeže, občianstvo a vzájomné porozumenie mladých ľudí.

Strategický cieľ 4. Zachovanie rôznorodosti a zlepšenie spolupráce subregiónov pri posilnení pozície Žilinského kraja a Považia v kontexte Európy regiónov

Špecifický cieľ 4.1 Posilnenie identity subregiónov ako zdroja ich konkurencieschopnosti

Opatrenie 4.1.4 Ochrana druhovej rozmanitosti v území

Aktivity:

- Podporovať udržiavanie verejnej zelene, priestranstiev, rigolov a pod.

Špecifický cieľ 4.3 Podpora ekonomickej výkonnosti odvetví závislých na využívaní prírodných zdrojov a kultúrno-historických daností subregiónov, tvorba a skvalitnenie miestnych produktov a služieb

Opatrenie 4.3.6 Využitie vysokého potenciálu, súčasnej výkonnosti a dynamiky cestovného ruchu v tomto regióne pri rešpektovaní únosnosti a cieľovej kvality krajiny

Aktivity:

- Podporovať zvyšovanie kvality, pestrosti a dostupnosti služieb.
- Zlepšiť kooperáciu subjektov cestovného ruchu ako aj spoluprácu subjektov cestovného ruchu s ostatnými aktérmi regionálneho rozvoja.

4 STRATÉGIA ROZVOJA

4.1 Vízia

Pre načrtnutie novej vízie obce Lietava sa okrem analýz a auditu celého katastra obce brali do úvahy aj koncepcné materiály VÚC SK, koncepcia rozvoja cestovného ruchu ŽSK a dokumentácia, ktorá sa dotýka rozvoja Mikroregiónu Rajecká dolina. Tieto koncepcie sú plne v súlade so záujmom a predstavou obyvateľov obce.

Obec Lietava by sa v priebehu obdobia 10-20 rokov mala stať vhodným miestom na kvalitné bývanie v blízkosti krajského mesta, strediskom cestovného ruchu so zameraním najmä letnú pešiu turistiku a cykloturistiku, na agroturistiku a chalupárčenie. Na území obce sa bude rozvíjať malé a stredné podnikanie zamerané na využitie miestnych surovinných zdrojov a poskytujúce služby pre obyvateľov.

K naplneniu tejto vízie bude potrebné vybudovať komplexnú infraštruktúru so zameraním na využitie čo najväčšieho počtu svojich prírodných, materiálnych a ľudských zdrojov.

4.2 Rozvojový potenciál

Na základe prezentácie výsledkov auditu celého územia, zdrojov obce a výsledkov SWOT analýzy bol identifikovaný súčasný rozvojový potenciál obce.

Ľudské zdroje

- dostatok vhodnej pracovnej sily
- schopnosť jej adaptability na väčšiu diverzifikáciu výroby

Prírodný, sídelný a kultúrno-historický potenciál

- zachovalé prírodné danosti
- prítomnosť známeho hradu Lietava
- miestne kultúrno-historické pamiatky, ľudová architektúra, remeslá a tradície
- vhodné možnosti pre rozvoj IBV
- možnosti pre ďalší rozvoj občianskej vybavenosti a sociálnej infraštruktúry
- možnosti pre rozšírenie voľnočasových služieb a aktivít pre rôzne skupiny obyvateľstva
- blízkosť krajského mesta- sídelný potenciál

Cestovný ruch a rekreácia

- rozvoj súkromných rodinných penziónov
- možnosti rozvoja siete obchodov, reštauračných a ubytovacích kapacít v súvislosti s cestovným ruchom
- Obec je súčasťou OOCR - získanie finančných prostriedkov cez združenie na rozvoj CR
- propagácia obce ako súčasť atraktívneho mikroregiónu s turistickými a cykloturistickými trasami
- možnosť využitia cezhraničnej spolupráce

- blízkosť krajského mesta- rozvoj prímestského CR

Hospodárstvo a podnikanie

- zriaďovanie malých podnikov na spracovanie miestnych surovínových zdrojov, tradičných výrobkov a predmetov
- spracovanie biomasy a získavania alternatívnych zdrojov energie
- zriaďovanie agrofariem v spojitosti s agroturistikou
- chov oviec, hovädzieho dobytku a koní
- rozvoj služieb pre domáce obyvateľstvo
- rozšírenie obchodnej siete
- remeselnícke služby a opravy
- pestovanie liečivých rastlín

Väčšina faktorov identifikovaných ako rozvojový potenciál je spätých s oblasťou rozvoja bývania a cestovného ruchu a využitia miestnych surovínových a prírodných zdrojov. Tieto tri oblasti sa stávajú pre obec hlavnými potenciálmi na najbližšie obdobie 10-20 rokov.

4.3 Podmienky trvaloudržateľného rozvoja obce

„Trvaloudržateľný rozvoj spoločnosti je taký rozvoj, ktorý súčasným i budúcim generáciám zachováva možnosť uspokojovať ich základné životné potreby a pritom neznižuje rozmanitosť prírody a zachováva prirodzené funkcie ekosystémov.“

(Zákon č. 17/1992 Zb. o životnom prostredí)

Odporúčania pre trvaloudržateľný rozvoj obce Lietava:

1. Dobudovanie infraštruktúry.

Vybudovaná infraštruktúra je nenahraditeľná. Je základom rozvoja obce, na ktorom je až následne možné rozvíjať úroveň rôznych služieb - zdravotníctva, kultúry, spoločenských akcií, sociálnej oblasti a pod. Samospráva musí neustále hľadať vhodné zdroje na budovanie novej a rekonštrukciu súčasnej infraštruktúry.

2. Vzdelávanie v rámci miestnej samosprávy.

Investície do vzdelávania pracovníkov samosprávy na tému trvaloudržateľného rozvoja zároveň zvyšujú jej vlastnú kapacitu. V súčasnosti pre nedostatok vlastných ľudských zdrojov je tendenciou zabezpečovať rôzne služby formou externého manažmentu a konzultingu. Výhľadovo treba uvažovať aj o vlastných kapacitách na spracovanie rôznych žiadostí o granty a podporu pre obec.

3. Vytváranie partnerstiev.

Vytváranie partnerstiev a združení so súkromnými spoločnosťami, inštitúciami a organizáciami, ktoré pôsobia na území obce a v regióne. Zároveň aj podpora dobrých medziľudských vzťahov, vytváranie priateľského ovzdušia medzi rôznymi vekovými a sociálnymi kategóriami občanov.

4. Podpora tvorivosti a inovatívnosti na miestnej úrovni.

Ocenenie nových myšlienok, odskúšanie nových projektov, nových technológií. Poskytnúť priestor pre nové, prípadne aj neobvyklé riešenie a vytvoriť atmosféru dôvery. Podporovať tvorivých ľudí. Pozitívne výsledky premietnuť do praxe.

5. Dobrá komunikácia s občanmi - spätná väzba.

Dôraz klásť na šírenie informácií o aktivitách obce - formou webovej stránky, rozposielanie informácií priamo na e-maily občanov, distribúcia tlačovín pre seniorov, zavedenie systému sťažností a konštruktívnych návrhov a pod.

6. Podpora trvaloudržateľného rozvoja v oblasti ochrany životného prostredia.

Prepojenie sociálno-ekonomickej oblasti so životným prostredím. Osveta medzi občanmi - aká je dôležitá separácia odpadov, osвета aj medzi deťmi MŠ a ZŠ. Eliminácia vzniku čiernych skládok, Podporovať aktivity, ktoré spájajú všetky tri oblasti (ekonomickú, sociálnu i environmentálnu) a poukazovať na ich synergický efekt.

7. Výmena informácií a skúseností s inými samosprávami

Prevziať do praxe „dobré príklady“ od iných samospráv. Výmena skúseností medzi samosprávami nielen na území Slovenska, ale aj v Čechách, Poľsku, Maďarsku, Rakúsku a pod. Vytvárať aj medzinárodné partnerstvá so samosprávou.

8. Spolupráca s VÚC ŽSK.

Prepojenie na PHSR ŽSK a aktuálne regionálne stratégie a programovacie dokumenty.

4.4 Ciele a priority

PRIORITA 1. EKONOMICKÝ ROZVOJ V OBCI

Strategický cieľ - zlepšiť podmienky pre rozvoj podnikateľských aktivít s dôrazom na zvýšenie úrovne zamestnanosti, úrovne a kvality služieb pre obyvateľov obce

Cieľ 1.1 Podpora malého a stredného podnikania zo strany obce

PRIORITA 2. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Strategický cieľ - rozvoj komplexnej infraštruktúry podporujúcej rozvoj obce a zohľadňujúcej rast kvality životného prostredia

Cieľ 2.1 Rozvoj dopravnej infraštruktúry

Cieľ 2.2 Rozvoj občianskej infraštruktúry

PRIORITA 3. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Strategický cieľ - zvyšovanie kvality životného prostredia v obci, odstraňovanie negatívnych javov, osвета a informovanosť

Cieľ 3.1 Nakladanie s odpadmi

Cieľ 3.2 Vybudovanie oddychovej zóny, udržiavanie verejnej zelene a zvel'ad'ovanie verejných priestranstiev

Cieľ 3.3. Využitie obnoviteľných zdrojov energie

Cieľ 3.4 Osveta v oblasti ochrany ŽP

PRIORITA 4. SOCIÁLNA OBLASŤ A ZDRAVOTNÍCTVO

Strategický cieľ - zabezpečenie sociálnych a zdravotníckych služieb v obci

Cieľ 4.1 Zabezpečenie sociálnych a zdravotníckych služieb pre obyvateľov

PRIORITA 5. ŠKOLSTVO, VZDELÁVANIE A PODPORA ZAMESTNANOSTI

Strategický cieľ - zabezpečenie všestranného rozvoja detí a mládeže a vytvorenie priestoru pre obyvateľov prístupom k informáciám a k celoživotnému vzdelávaniu s dopadom na zvýšenie zamestnanosti

Cieľ 5.1 Budovanie a rozvoj školskej infraštruktúry

Cieľ 5.2 Podpora zamestnanosti v obci

PRIORITA 6. ŠPORT

Strategický cieľ - poskytnutie vyváženej ponuky športových a voľnočasových aktivít občanom

Cieľ 6.1 Rozšírenie ponuky športových aktivít rekonštrukciou športového areálu a vybudovaním multifunkčného ihriska

PRIORITA 7. KULTÚRA

Strategický cieľ - trvalé pôsobenie na kultúrne povedomie obyvateľov usporadúvaním rôznych kultúrnych podujatí organizovaných vlastnými i externými subjektmi

Cieľ 7.1 Rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v obci

PRIORITA 8. CESTOVNÝ RUCH A PUBLIC RELATIONS

Strategický cieľ - zapojiť sa do rozvoja cestovného ruchu v rámci OOCR a mikroregiónu, najmä poskytovaním ubytovacích a reštauračných služieb, lepšie využitie blízkosti hradu Lietava

Cieľ 8.1 Stratégia rozvoja CR a propagácia obce

PRIORITA 9. BEZPEČNOSŤ A OCHRANA OBYVATEĽSTVA

Strategický cieľ – Zabezpečiť ochranu života, zdravia a majetku obyvateľov a návštevníkov obce

Cieľ 9.1 Starostlivosť o bezpečnosť a ochranu zdravia a majetku obyvateľov

PROGRAMOVÁ ČASŤ

Programová časť PHSR obsahuje zoznam priorít, cieľov, opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie PHSR v praxi. Jej súčasťou je implementačný rámec, ktorý budú zabezpečovať všetci aktéri regionálneho rozvoja z vnútorného i vonkajšieho prostredia.

Je potrebné, aby obec nielen riadila, resp. realizovala jednotlivé aktivity, ktoré naplnia ciele PHSR, ale aby si zabezpečila aj ich následnú kontrolu, resp. monitorovanie naplnenia týchto cieľov.

Bolo by vhodné počas obdobia 2012-2022 (na ktoré je zadaný tento PHSR) postupne určiť jednotlivé pracovné skupiny (tak, ako to bolo pri zostavovaní analyticko-strategickej časti, SWOT analýzy, rozvojových potenciálov a pod).

Tieto skupiny budú mať za úlohu sledovať plnenie jednotlivých strategických cieľov cez navrhnuté aktivity.

Aby sa v celom implementačnom rámci PHSR dalo dobre orientovať, uvádzame jednotlivé ciele, opatrenia, aktivity, inštitucionálne a organizačné zabezpečenie, finančný rámec, potenciálne zdroje financovania i navrhnuté merateľné ukazovatele v prehľadných tabuľkách. Keďže PHSR je živým dokumentom, že možné do nich vstupovať a modifikovať ich podľa aktuálnej potreby obce.

Finančné zdroje bude potrebné prehodnotiť a doplniť po schválení jednotlivých operačných programov na r. 2014-2020 Európskou komisiou a Vládou SR.

5 IMPLEMENTAČNÝ RÁMEC

Opatrenie	Aktivita	Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie	Časový harmonogram	Predpokladané finančné náklady/ finančné zabezpečenie	Merateľné ukazovatele
PRIORITA 1. EKONOMICKÝ ROZVOJ V OBCI					
<i>Strategický cieľ - zlepšiť podmienky pre rozvoj podnikateľských aktivít s dôrazom na zvýšenie úrovne zamestnanosti, úrovne a kvality služieb pre obyvateľov obce</i>					
Cieľ 1.1 Podpora malého a stredného podnikania zo strany obce					
1.1.1 Podpora podnikateľských aktivít v obci	* Podpora remeselníckych prevádzok a existujúcej drobnej výroby * Podpora poskytovania služieb * Podpora malých podnikov na spracovanie miestnych surovínových zdrojov	Obec Malí a strední podnikatelia	2013 - 2022	Podľa druhu zvolených aktivít/vlastné zdroje investorov	Počet vznik. prevádzok, počet nových prac. miest
1.1.2 Rozšírenie siete služieb a obchodov	* Rozšírenie siete obchodov (kaviareň, mäsiarstvo, drogéria, cukráreň) - podľa záujmu a zámerov podnikateľov	Obec Malí a strední podnikatelia	2013 - 2022	Podľa druhu zvolených aktivít/vlastné zdroje investorov	Počet vznik. prevádzok, počet nových prac. miest
1.1.3 Získanie rozhodujúceho investora v rámci územia obce	* Získanie rozhodujúceho investora v rámci územia obce pre podporu investičnej výstavby	Obec	2013 - 2022	Podľa druhu zvolených aktivít/vlastné zdroje investorov	Počet nových prac. miest
PRIORITA 2. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA					
<i>Strategický cieľ - rozvoj komplexnej infraštruktúry podporujúcej rozvoj obce a zohľadňujúcej rast kvality životného prostredia</i>					
Cieľ 2.1 Rozvoj dopravnej infraštruktúry					

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Lietava na roky 2012 - 2022

2.1.1 Výstavba chodníkov pre peších	* Vypracovanie PD * Výstavba chodníka pre peších pri ceste III. tr. v časti Lietava a Lietava Majer * Výstavba chodníka pre peších v časti Lietava centrum	Obec	2014 - 2016	80 tis. EUR/zdroje obce, ŠF EÚ	Počet km nového chodníka
2.1.2 Rekonštrukcia povrchu miestnych komunikácií	* Technická dokumentácia * Investičné aktivity	Obec	2014 - 2016	50 tis. EUR/zdroje ŠF EÚ, vlastné zdroje, úvery	Počet km zrekonštr. ciest
2.1.3 Rekonštrukcia mostov	* Vypracovanie projektovej dokumentácie pre komplexnú rekonštrukciu mostov * Komplexná rekonštrukcia mostov podľa zisteného technického stavu a potreby (Lietava Majer 1x, Lietava centrum 2x)	Obec	2013 - 2022	60 tis. EUR/zdroje ŠF EÚ, vlastné zdroje, úvery	Plocha zrekonštr. mostov
2.1.4 Vybudovanie parkovacích plôch	* Vybudovanie parkovacích priestorov spolu cca 20 parkovacích miest v lokalite Lietava centrum	Obec	2012 - 2014	50 tis. EUR/zdroje obce, ŠF EÚ	Počet nových park. miest
2.1.5 Riešenie bezpečnosti cestnej premávky v obci	* Riešenie bezpečnosti cestnej premávky v obci - dopravné zariadenia (zrkadlá, obmedzovače rýchlosti), spolupráca s dopravnou políciou	Obec, ODI OR PZ, SSC ŽSK	2013 - 2014	15 tis. EUR/zdroje obce, ŠF EÚ	Počet zrkadiel, retardérov, zníženie počtu nehôd
2.1.6 Výstavba miestnych cestných komunikácií	* Vypracovanie PD - cesta Holý Vŕšok I., cesta Holý vŕšok II., Cesta Obrazná, Cesta pod hradom, * Investičné aktivity	Obec	2012 - 2022	150 tis. EUR/zdroje obce, ŠF EÚ	Počet km nových ciest

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Lietava na roky 2012 - 2022

2.1.7 Modernizácia autobusových zastávok	* Technická dokumentácia* Investičné aktivity - modernizácia autobusových zastávok (Lietava Majer 2x, Lietava centrum 2x, Lietavská Závadka 2x)	Obec	2013 - 2022	60 tis. EUR/zdroje obce, ŠF EÚ	Počet zrekonštr. zastávok
Cieľ 2.2 Rozvoj občianskej infraštruktúry					
2.2.1 Vybudovanie verejného vodovodu v Lietavskej Závadke	* Technická dokumentácia* Investičné aktivity - obnova vrtu vodného zdroja (čerpacia skúška, hydrogeologický posudok), vybudovanie vodojemu a vodovodu	Obec	2013 - 2022	200 tis. EUR/zdroje ŠF EÚ, vlastné zdroje, úvery, Envirofond	Hĺbka vrtu, dĺžka vodovodu, objem vodojemu
2.2.2 Rozšírenie vodovodu v lokalite Lietava Obrazná	* Vypracovanie projektovej dokumentácie* Investičné aktivity	Obec, SEVAK, a.s.	2013 - 2014	80 tis. EUR/zdroje ŠF EÚ, vlastné zdroje, úvery, Envirofond	Dĺžka vodovodu
2.2.3 Podpora výstavby IBV vo vybraných lokalitách	* Majetkovo-právne vysporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemkom vo vybraných lokalitách* Spracovanie ÚPD obce* Vybudovanie infraštruktúry - inžinierske siete.* Realizácia individuálnej bytovej výstavby podľa ÚPD obce	Obec SSE, SPP, SEVAK, a.s. Individuálni stavebníci	2012 - 2022	ÚPD - 10 tis. EUR/vlastné zdroje, zdroje SSE, SPP, SEVAK, a.s., súkromné zdroje	Počet km vybudovaných inž. sietí, počet kolaud. nových domov
2.2.4 Sanácia svahovej deformácie (zosun) pri OÚ	* Príprava štúdie, inžiniersko geologický posudok a PD oporného múru* Investičné aktivity	Obec	2012 - 2014	20 tis. EUR/vlastné zdroje, ŠR, úver	Plocha
2.2.5 Rekonštrukcia areálu Obecného úradu	* Zateplenie budovy a rekonštrukcia strešnej krytiny* Výstavba prístrešku technických objektov v obci* Doplnenie mobiliára a výsadba zelene	Obec	2013 - 2016	25 tis. EUR/vlastné zdroje, ŠR, ŠF EÚ, úver	Celková zateplená plocha, plocha prístrešku ušetrené náklady na vykurovanie

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Lietava na roky 2012 - 2022

	* Vypracovanie PD * Investičné aktivity				
2.2.6 Riešenie komplexného pokrytia a rekonštrukcia sietí - internet, mobilná sieť, káblový televízny rozvod (TKR)	* pokrytie mobilnej siete v Lietave Lietavskej Závadke * pokrytie - WiFi sieťou, * rekonštrukcia - digitalizácie siete TKR * predĺženie TKR do Lietavskej Závadky	Obec, mobilní operátori, správcovia sietí	2013 - 2022	25 tis. EUR/vlastné zdroje, ŠR, ŠF EÚ, úver	Pokryté územie, počet km rekonštr. sietí,
PRIORITA 3. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE					
<i>Strategický cieľ - zvyšovanie kvality životného prostredia v obci, odstraňovanie negatívnych javov, osвета a informovanosť</i>					
Cieľ 3.1 Nakladanie s odpadmi					
3.1.1 Rozšírenie druhov separovaného zberu	* Riešenie úlohy na základe platnej legislatívy SR a EÚ	Obec, Združenie Rajecká dolina	2012 - 2022	20 tis. EUR/zdroje obce, ŠF EÚ, Envirofond	Počet nových druhov sep. odpadu
Cieľ 3.2 Vybudovanie oddychovej zóny, udržiavanie verejnej zelene a zveľad'ovanie verejných priestranstiev					
3.2.1 Výstavba oddychových zón v obci	* Vytypovanie vhodnej lokality na výstavbu oddychovej zóny - Lietava Majer (Holý Vršok) * Vytypovanie vhodnej lokality na výstavbu oddychovej zóny - Lietava centrum * Majetkovo-právne usporiadanie pozemkov * Vypracovanie štúdie a PD * Realizácia projektového zámeru	Obec, investor	2013 - 2014	Podľa výsledkov štúdie/ŠF EÚ, vlastné zdroje	Plocha vybud. oddych. zón
3.2.2 Úprava brehových porastov drobného vodného	* Úprava brehových porastov potoka - Lietava 2 km, Lietavská Závadka - 2 km	Obec, SVP, š.p., OBÚŽP Žilina	2012 a priebežne	6 tis. EUR/vlastné zdroje, ÚPSVaR, SVP, š.p.	Počet m upravených brehov, resp.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Lietava na roky 2012 - 2022

toku Lietavka					plocha
3.2.3 Regulácia a oprava brehov drobného vodného toku Lietavka	* Vypracovanie PD * Investičné aktivity	Obec, SVP, š.p., OBÚŽP Žilina	2013 - 2018	40 tis. EUR/vlastné zdroje, ŠF EÚ, Envirofond	Počet m upravených brehov, resp. plocha
3.2.4 Rekonštrukcia, udržiavacie práce na vodozádržných a revitalizačných prvkoch	* Rekonštrukcia a udržiavanie vybudovaných revitalizačných a vodozádržných prvkov v katastri obce	Obec	2012 - 2022	10 tis. EUR/vlastné zdroje, ŠF EÚ	Objem investícií
Cieľ 3.3 Využitie obnoviteľných zdrojov energie					
3.3.1 Využitie miestnych alternatívnych zdrojov energie	* Spracovanie dreveného odpadu a biologicky rozložiteľných odpadov	Obec, fyzické osoby	2013 - 2022	20 tis. EUR/vlastné zdroje, ŠF EÚ, Envirofond	Objem využitej štiepky resp. biomasy
Cieľ 3.4 Osveta v oblasti ochrany ŽP					
3.4.1 Osveta v oblasti separácie odpadu	* Osveta medzi občanmi a podnikateľskými subjektmi o lepšej separácii KO	Obec Združenie Rajecká dolina Podnikateľské subjekty	2012 - priebežne	Podľa druhu a rozsahu aktivít/Envirofond, iné zdroje, obecné zdroje	Počet občanov zapojených do sep. zberu
PRIORITA 4. SOCIÁLNA OBLASŤ A ZDRAVOTNÍCTVO					
Strategický cieľ - zabezpečenie sociálnych a zdravotníckych služieb v obci					
Cieľ 4.1 Zabezpečenie sociálnych a zdravotníckych služieb pre obyvateľov					
4.1.1 Zriadenie domova sociálnych služieb	* Zriadenie domova sociálnych služieb v katastri obce	Obec Podnikateľské subjekty	2014 - 2022	Súkromné a obecné zdroje/podľa druhu a rozsahu aktivít	Počet nových zariadení, počet klientov
4.1.2 Poskytovanie stravy pre seniorov	* Rekonštrukcia spoločnej centrálnej kuchyne v materskej škole	Obec	2013 - 2018	20 tis. EUR/zdroje obce, ŠF EÚ, úvery	Počet stravníkov
4.1.3 Výstavba nájomných bytov	* Výstavba nájomných bytov so zariadením pre seniorov	Obec Podnikateľské subjekty, Investor	2015 - 2022	Súkromné a obecné zdroje/podľa druhu a rozsahu aktivít	Počet nových b.j.

PRIORITA 5. ŠKOLSTVO, VZDELÁVANIE A PODPORA ZAMESTNANOSTI					
Strategický cieľ - zabezpečenie všestranného rozvoja detí a mládeže a vytvorenie priestoru pre obyvateľov prístupom k informáciám a k celoživotnému vzdelávaniu s dopadom na zvýšenie zamestnanosti					
Cieľ 5.1 Budovanie a rozvoj školskej infraštruktúry					
5.1.1 Rekonštrukcia a zateplenie budovy ZŠ	* Technická dokumentácia * Investičné aktivity	Obec	2014 - 2018	40 tis. EUR/zdroje obce, ŠF EÚ, úvery	Celková zatepl. plocha, ušetrené náklady na vykurovanie.
5.1.2 Výstavba telocvične	* Vypracovanie PD * Investičné aktivity	Obec	2014 - 2022	200 tis. EUR/zdroje obce, ŠF EÚ, úvery, MŠ SR	Celkový objem investície, počet športovcov využitých telocvičňu
5.1.3 Rekonštrukcia a zateplenie budovy MŠ a úprava areálu	* Vypracovanie PD * Investičné aktivity	Obec	2014 - 2020	25 tis. EUR/zdroje obce, ŠF EÚ, úvery	Celková zatepl. plocha, ušetrené náklady na vykurovanie, celková úprava plochy areálu
5.1.4 Doplnenie vnútorného vybavenia MŠ	* Doplnenie vybavenia kuchyne a jedálne * Výmena podlahových krytín v objekte	Obec	2012 - 2014	8 tis. EUR/zdroje obce,	Plocha vymenených krytín, počet ks zariadenia
Cieľ 5.2 Podpora zamestnanosti v obci					
5.2.1 Podpora zamestnanosti v obci	* Podpora zamestnanosti v obci s dôrazom na zapojenie znevýhodnených skupín do aktívneho života komunity cez možnosť využívať projekty v rámci štrukturálnych fondov EÚ	Obec Živnostníci Malí a strední podnikatelia Profesijné združenia	2012 - priebežne	Podľa druhu zvolených aktivít/ESF, FSR, obecné zdroje, súkromné zdroje	Počet osôb, ktoré sa naspäť vrátili do pracovného procesu
PRIORITA 6. ŠPORT					
Strategický cieľ - poskytnutie vyváženej ponuky športových a voľnočasových aktivít občanom					
Cieľ 6.1 Rozšírenie ponuky športových aktivít rekonštrukciou športového areálu a vybudovaním multifunkčného ihriska					

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Lietava na roky 2012 - 2022

6.1.1 Rekonštrukcia športového areálu	Rekonštrukcia športového areálu pri ZŠ * Technická dokumentácia * Investičné aktivity	Obec	2014 - 2016	20 tis. EUR/vlastné zdroje, ŠF EÚ, PRV, iné zdroje	Celková rekonštr. plocha
6.1.2 Vybudovanie multifunkčného ihriska	* Vybudovanie multifunkčného ihriska v lokalite Lietava Majer (Holý Vršok)	Obec	2013 - 2014	50 tis. EUR/ŠF EÚ, iné zdroje	Celková zastavaná plocha, objem investície
6.1.3 Výstavba detského ihriska	Výstavba detských ihrísk v lokalitách Lietava centrum, Lietava Majer a Lietavská Závadka * Technická dokumentácia * Investičné aktivity	Obec	2014 - 2020	50 tis. EUR/ŠF EÚ, MŠ SR	Počet preliezok, lavičiek, kapacita
6.1.4 Rozšírenie ponuky športových aktivít	* Zabezpečenie personálnych kapacít * Zabezpečenie materiálo-technického a finančného vybavenia	Obec, sponzori	2012 - priebežne	Podľa druhu a rozsahu zvolených aktivít	Počet nových šport. aktivít, počet zapojených osôb, počet nových náradí
6.1.5 Podpora súčasného športu a športových aktivít v obci	Podpora súčasného športu a športových aktivít v obci – futbal, stolný tenis, gymnastika, cvičenie Zumba, turistika	Obec, sponzori	2012 - priebežne	Podľa druhu a rozsahu zvolených aktivít	počet zapojených osôb
PRIORITA 7. KULTÚRA					
<i>Strategický cieľ - trvalé pôsobenie na kultúrne povedomie obyvateľov usporadúvaním rôznych kultúrnych podujatí organizovaných vlastnými i externými subjektmi</i>					
Cieľ 7.1 Rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v obci					
7.1.1 Miniskanzen obce	* Diagnostika a zameranie vybraných historických objektov * Projektová dokumentácia * Investičné aktivity	Obec	2012 - 2018	Podľa druhu a rozsahu zvolených aktivít	Celková zastavaná plocha, počet nehnuteľností, zariadení

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Lietava na roky 2012 - 2022

7.1.2 Organizovanie pravidelných kultúrnych podujatí	* Podpora v organizovaní tradícií a masových podujatí (folklórne slávnosti, folklórne skupiny, spevácke súbory)	Obec Záujmové združenia v obci, Región Beskydy, Živnostníci Malí a strední podnikatelia, farský úrad	2012 - priebežne	Podľa druhu zvolených aktivít	Počet nových akcií, počet zúčastnených osôb
7.1.3 Vydanie knižnej publikácie obce Lietava	* Spracovanie textových podkladov redakčnou radou * Vyhotovenie obrazových podkladov, * Vydanie knižnej publikácie „Obec Lietava“	Obec, Redakčná rada, Záujmové združenia v obci, Farský úrad, Záujmové a profesijné združenia	2012 - 2014	Podľa druhu a rozsahu publikácie	Počet ks vydanej publikácie
7.1.4 Posilnenie života miestnej komunity	* Podpora života miestnej komunity cez podporu činnosti miestnych záujmových a profesijných združení * Podpora organizovania podujatí s cieľom zvýšiť propagáciu činnosti združení	Obec Záujmové a profesijné združenia Farský úrad	2012 - priebežne	Podľa druhu zvolených aktivít	Počet podujatí, počet zúčast. osôb
7.1.5 Organizovanie mládežníckych aktivít	* Podpora organizovania mládežníckych aktivít s cieľom aktívneho využitia voľného času	Obec, farský úrad, základná škola, materská škola, občania	2012 - priebežne	Podľa druhu zvolených aktivít	Počet podujatí, počet zúčast. osôb

PRIORITA 8. CESTOVNÝ RUCH A PUBLIC RELATIONS

Strategický cieľ - zapojiť sa do rozvoja cestovného ruchu v rámci OOCR a mikroregiónu, najmä poskytovaním ubytovacích a reštauračných služieb, lepšie využitie blízkosti hradu Lietava

Cieľ 8.1 Stratégia rozvoja CR a propagácia obce

8.1.1 Rozšírenie cyklotrás a peších turistických trás	* Rekonštrukcia a výstavba nových cyklotrás	Obec, podnikatelia v oblasti CR, OOCR Malá Fatra	2012 - 2016	20 tis. EUR/vlastné zdroje, ŠR,	Počet km vybudovaných cyklotrás, počet ks mobiliára
8.1.2 Úprava	* Úprava informačného portálu obce	Obec	2012 - priebežne	10 tis. EUR/vlastné	Počet

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Lietava na roky 2012 - 2022

informačného portálu obce s ohľadom na propagáciu obce a jeho pravidelná aktualizácia	s väčším dôrazom na propagáciu obce v oblasti cestovného ruchu. Možnosť sledovať aktivity obce cez internet. Možnosť vyjadrovania sa občanov k verejným záležitostiam. * Využívanie relevantných informačných kanálov na zvýšenú propagáciu obce v oblasti CR	Miestne podnikateľské subjekty Občania		zdroje, ŠF EÚ, sponzori	návštevníkov na web stránke
8.1.3 Propagačné tlačoviny	* Vypracovanie, vydanie a distribúcia propagačných tlačovín, pohľadníc obce (v tlačenej verzii, v elektronickej verzii)	Obec, podnikatelia v CR, OOCR Malá Fatra	2012 - priebežne	4 tis. EUR/vlastné zdroje, sponzori	Počet ks propag. tlačovín
8.1.4 Vydávanie občasníka	* Vydávanie občasníka Lietavské zvesti	Obec, redakčná rada	2012 - priebežne	2 tis. EUR/vlastné zdroje, sponzori	Počet ks občasníka
PRIORITA 9. BEZPEČNOSŤ A OCHRANA OBYVATEĽSTVA					
Strategický cieľ - Zabezpečiť ochranu života, zdravia a majetku obyvateľov a návštevníkov obce					
Cieľ 9.1 Starostlivosť o bezpečnosť a ochranu zdravia a majetku obyvateľov					
9.1.1 Vybudovanie kamerového systému	* Vybudovanie monitorovacieho bezpečnostného kamerového systému obce Lietava I. etapa v lokalite Lietava * Vybudovanie monitorovacieho bezpečnostného kamerového systému obce Lietava II. etapa v lokalite Lietavská Závadka	Obec, profesijné organizácie, ObÚ Žilina	2012 2014 - 2018	12,5 tis. EUR/vlastné zdroje, ŠR 6 tis. EUR/vlastné zdroje	Počet ks kamier

Výsvetlivky:

ŠF EÚ - Štrukturálne fondy EÚ

ESF - Európsky sociálny fond

FSR - Fond sociálneho rozvoja

ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY

1. Lietavská dolina končí pod Súľovskými skalami - Helena Zjavková, r. 2002.
2. Rajecká dolina - Matúš Dobeš, r. 2008.
3. Vitajte v regióne Lietavská dolina - kolektív autorov, r. 2003.
4. Turistický sprievodca LIETAVA - Helena Zjavková, Mgr. Oľga Gašpieriková
5. Územný plán sídelného útvaru Lietava
6. Podklady Obecného úradu Lietava
7. Beskydský hradný triangel - Združenie Región Beskydy
8. Lietava - Dejiny - Pamätihodnosti - Dr. Vojtech Bukovinský, 1971 – 1989
9. Krajinno-ekologický plán

ZOZNAM INTERNETOVÝCH ZDROJOV

<http://www.lietava.info/>
<http://portal.statistics.sk/showdoc.do?docid=4>
<http://www.regionzilina.sk/sk/phsr-zsk/phsr.html>

ZOZNAM TABULIEK

Tabuľka 1 Retrospektívny vývoj obyvateľov obce Lietava od roku 1996.....	16
Tabuľka 2 Mechanický pohyb obyvateľstva v roku 2010.....	17
Tabuľka 3 Prírastky obyvateľov v roku 2011.....	17
Tabuľka 4 Zloženie obyvateľstva podľa základných charakteristických vekových skupín k 31.12.2012.....	18
Tabuľka 5 Ekonomicky aktívne obyvateľstvo podľa pohlavia, dochádzky do zamestnania a odvetvia hospodárstva.....	19
Tabuľka 6 Zastúpenie obyvateľstva podľa najvyššieho ukončeného vzdelania.....	21
Tabuľka 7 Zastúpenie obyvateľstva podľa najvyššieho ukončeného vzdelania.....	21
Tabuľka 8 Charakteristika domového fondu.....	22
Tabuľka 9 Charakteristika bytového fondu.....	23
Tabuľka 10 Priebeh výstavby bytov v obci Lietava od začiatku roka.....	23
Tabuľka 11 Vybavenie trvale obývaných bytov.....	24
Tabuľka 12 Spôsob vykurovania trvale obývaných bytov.....	24
Tabuľka 13 Prehľad hospodárenia obce v období od roku 2009 do roku 2011 (v EUR).....	27
Tabuľka 14 Prehľad majetku obce k 31.12.2011.....	27
Tabuľka 15 Výdavky obce na chod samosprávy od roku 2009 do roku 2011 (v EUR).....	28
Tabuľka 16 Príjmy obce z podielových daní a poplatkov od roku 2009 do roku 2011.....	28
Tabuľka 17 Výdavky obce na zabezpečenie komunálnych služieb.....	28

ZOZNAM GRAFOV

Graf 1 Retrospektívny vývoj obyvateľov obce Lietava od roku 1996.....	17
Graf 2 Zloženie obyvateľstva.....	18
Graf 3 Ekonomicky aktívne obyvateľstvo podľa pohlavia, dochádzky do zamestnania a odvetvia hospodárstva.....	20
Graf 4 Zastúpenie obyvateľstva podľa najvyššieho ukončeného vzdelania.....	22

ZOZNAM OBRÁZKOV

Obrázok 1 Poloha obce.....	7
Obrázok 2 Lietavský hrad.....	14

ZOZNAM PRÍLOH

Príloha č. 1 Dotazník

DOTAZNÍK

Vážení spoluobčania!

Podľa súčasnej platnej legislatívy by mala mať každá obec k dispozícii plánovaciu dokumentáciu, podľa ktorej sa plánuje výstavba obce a ďalšie aktivity. Takýmto plánovacím dokumentom je **Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja (PHSR)**, ktorý bude na najbližších 10 rokov (2012-2022) predurčovať cestu rozvoja našej obce vo všetkých oblastiach verejného života. Tieto PHSR obcí sú aj jednou z povinných príloh pri podávaní projektov v rámci eurofondov. Investičná výstavba v obci je v súčasnosti obmedzená a preto ak chceme zabezpečiť napr. rekonštrukciu ciest, ZŠ, MŠ a pod. a rozšíriť občiansku vybavenosť, predkladanie projektov do eurofondov je jedinou cestou, ako získať chýbajúce financie na naše zámery. Aby bol tento Program maximálne efektívny a aby naozaj odrážal potreby našich občanov, je potrebné pripomienky a návrhy od Vás zapracovať do pripravovaného dokumentu. Preto Vás prosíme o vyplnenie nasledujúcich otázok.

Dotazník je anonymný! Dotazník prosím vyplňte do 7.5.2012.

- ✓ Ste : ● žena ● muž (zakrúžkujte)
✓ Veková kategória : ● 15- 18 ● 19-30 ● 31-45 ● 46-60 ● nad 60 rokov
✓ Zapájate sa do života v obci : ● áno, často ● áno, ale zriedka ● nie, nikdy
-

1. Ktoré služby a obchody podľa Vás v obci:

a) Chýbajú:

b) Treba rozšíriť:

2. V akom poradí navrhujete riešiť nasledovné investičné aktivity? (od 1- najpotrebnejšie)

- Rekonštrukcia miestnych ciest _____
- Výstavba chodníkov pri ceste III. triedy _____
- Príprava lokalít na ind. bytovú výstavbu (IBV) _____
- Rekonštrukcia budovy ZŠ a úprava areálu _____
- Rekonštrukcia budovy MŠ a úprava areálu _____
- Verejný vodovod v Lietavskej Závadke - vybudovanie _____
- Sanácia svahovej deformácie /zosun) pri OÚ _____
- Zateplenie budovy OÚ _____
- Oddychové zóny v obci _____
- Iné _____

3. **Aké podnikateľské aktivity by sa podľa Vás v Lietave mohli rozvíjať?**

4. **Čo by sa u nás dalo realizovať pre rozvoj školstva, zdravotníctva, kultúry a športu?**

5. **Čo Vás najviac trápi v rámci verejného života v obci?**

6. **Vaše návrhy na skvalitnenie života v obci mimo hore uvedených otázok:**

7. **Ste spokojná/ý so životom v Lietave? a PREČO? (ohodnoťte od 1 do 5 ako v škole + dôvod)**

Ďakujeme za Váš čas a ochotu.